

RA APOCALIPSI RA LIBRO NÚ'A BI 'YOFO RA APOSTOL NSANJUA DE NÚ'A TE BÁ HANDI NE BÁ ØDE NUNI MAHETS'I

Ra Zidada Jesucristo bi 'ñutua ra apostol Xuua gatho nú'a te ma da nja

¹ Nuna ra noyana bi ma Ajuu ra Dada, bi xipabi ma zi Hmuh ra Jesucristo pa njab nehe'a bi 'ñutcaguih núj dí pɛpabih'a. Nú'a bi 'ñutcaguih nú'u ya t'øt'e ma da nja 'bestho. Hangué bá pɛhna rá ɛnɛ pa bi 'ñutcagui núga drá Xuua dí pɛpabih'a.

² Nuga dí damajuani de rá noya Ajuu ne de nú'a xa xicagui ra Zidada Jesucristo, ne de gatho nú'a stá handi.

³ Njapi nú'u to'o da hñe'ti ne nú'u to'o da 'yøde nuya ya noya de nú'a ma da nja, ne da 'yøt'a nuya ya t'øt'e xa t'ofu, ngue'a ya ma da nja gatho.

Ra apostol Xuua opabi ya gamfri nú'u ri munts'a gatho nú'u yoto ya nija

⁴ Núga drá Xuua dí op'a'ih nú'ah gyá gamfrih grí muntsh gatho nú'u yoto ya nija nuni Asia. Ajuu nú'a 'bui, ne nzantho xa 'mui, ne ma da 'mui pa nzantho, da jap'a'ih ne da max'ah pa gui 'buh te rá 'ñenthu. Nehe da jap'a'ih nú'u yoto ya ndahi 'bui ja rá thandi Ajuu hab bí hudi'a. ⁵ Nehe da jap'a'ih ra Zidada Jesucristo nú'a to'o nzantho mangua nú'a majuani. Nú'a go gue'a xi rá mudi

bi yopa nte de gatho nú'ᵃ xa du, y nú'á di manda gatho nú'ᵃ ya ndá de ja ra ximhai. Nú'á maçaguihᵃ y co rá ji'a xa xᵃgaguihᵃ ma ts'oquihᵃ. ⁶ Ne xa hñuxcaguihᵃ'a ngu dyá ndáᵃ ne ngu dyá macjahᵃ pa ga pεpabihᵃ Ajuá rá Dada. ¡Drá nsunda'a ngue'a ja rá ts'edi pa nzantho! Njabᵃ gue'a.

⁷ ¡Paᵃᵃ gue nu'á ma da 'ñehe ja ya guui, y gatho ya ja'i ma da hyandi'a! Nehe di 'bᵃhni nú'ᵃ to'o bi sᵃni'a pa bi du, hangue nehe'ᵃ ma da hyandi'a. Gatho ya ja'i de gatho rá ngᵃni ra ximhai ma da nzoni co ra dumᵃi nu stí hyandi da zøhø'a. Ma da njabᵃ, njabᵃ gue'a.

⁸ “Nuga go gueque rá mᵃdigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra fᵃdi desde ra A asta ra Zeta”, njabᵃ ena Ajuá nú'á 'bᵃi, ne nzantho xa 'mᵃi, ne ma da 'mᵃi pa nzantho. Go gue'a pε'tsa gatho ra ts'edi.

Ra apostol Xuua bi hyanda ra Zidada Jesucristo xá nsunda

⁹ Núga drá Xuua ri cuguihᵃ, ne mahyεgui drí sufrihᵃ ya ts'othogui. Pe da za ga tsethᵃ ngue'a mahyεgui ma mfenihᵃ co ra Zidada Jesucristo nú'a to'o faxcaguihᵃ pa da za ga 'bᵃhᵃ con gue'a habᵃ di ndá'a. Nuga ndí 'bᵃi ja 'nara zi hai rá thuhu Patmo, nura hai'a o madetho de ra ndehe. Ja guehni bá ts'ogagui, ja ra uenda ndí jot'a fadi, ngue'a ndí mambabi rá noya Ajuá ne ndí damajuani de ra Zidada Jesucristo. ¹⁰ 'Nará pa ra Zidada, dá handa 'nara thedi bi 'ñutca ra Maça Ndáhi, ne dá øde 'nara noya de møte ma xᵃthᵃ ngu rá nzᵃni 'nara trompeta, ¹¹ ne mi ena:

—Nuga go gueque rá mᵃdigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra fᵃdi desde ra A asta ra Zeta. 'Yofo ja

'nara he'mi gatho nú'a guí handi, nep_u gui p_ehni pa Asia nuni hab_u bí ja nú'_u yoto ya nija, nu'a rá m_udi rá thuhu ra Efeso, nep_u Esmirna, nep_u Pergamo, nep_u Tiatira, nep_u Sardi, nep_u Filadelfia, nep_u Laodicea.

¹² 'Mefa dá mp_unts'i pa dá handi to'o nú'a mi zocagui. Y nu ndá mp_unts'i, dá handa yoto ya mfoxyo dega oro mi jani. ¹³ Y madetho de nú'_u yoto ya mfoxyo dá handa 'nara 'ñ_hø mi 'bahni ngu nú'a bi 'ñe bi nja'i. Mi he 'nara he xmá ma, y asta mi tsønga ja yá ua, ne mi ngat'a 'nara ngat'i dega oro, y asta mi tsønga ja rá tiñ_a. ¹⁴ Ha nuyá stá xi xmá nt'axi ngu ra t'axa xi'yo o ngu ra ts_e. Nuyá da mi zø 'ñena ra tsibi. ¹⁵ Nuyá ua asta mri huexqui ngu 'nara hoga c'ast'a bøj_a rá thuhu ra bronse xa t'ent'a ja ra tsibi ne xá coní. Nurá noya mri nt'øde nts'edi 'ñena ri nhyahni ra nzøthe. ¹⁶ Ne mri hñ_a ja rá 'y_e ra 'ñei yoto ya tsø, y de ja rá ne mi pønga 'nara mahuai dega yo filo. Nurá hmi mi yot'i co rá nsunda sehe'a 'ñena mi zø ra hyadi con gatho rá ts'edi.

¹⁷ Nu ndá handi'a, 'bestho ra ora'a dá tagui ja yá ua, ne dá hødu, y nu'a bi d_ungagui co rá 'y_e ra 'ñei ne bi 'ñengagui:

—Oguí tsu, nuga go gueque rá m_udigui ne asta rá gats'i. ¹⁸ Nuga dí te. Dá tuhma, pe nubyá stá yopa nte pa nz_untho. Ne go drí manda nú'_u xa du ne dí h_a ya nsoqui de hab_u jot'i'_u. ¹⁹ 'Yofu gatho nú'a xcá hyandi, ne nú'_u jabya, ne nú'_u ma da nja 'mefa de guehya. ²⁰ Nú'_u yoto ya tsø xcá hyandi ndí h_a ja ma 'ñei, ne nú'_u yoto ya mfoxyo dega oro xcá hyandi, ma ga xi'i te rí bøni'_u: nú'_u yoto ya tsø

gue'ᵤ yoto ya εηxε de nú'ᵤ yoto ya nija, ha nú'ᵤ yoto ya mfoxyo xcá hyandi go gue'ᵤ nú'ᵤ yoto ya nija.

2

Ya noya pa nú'ᵤ yoto ya nija, y rá mᵤdi Efeso

¹ 'Yopabi njaua nú'a ra εηxε de ra nija nuni Efeso, ne 'ñembabi: “Nú'a to'o ḥa ja rá 'yε ra 'ñei nú'ᵤ yoto ya tsø, go gue'a nú'a to'o 'bᵤ madetho de nú'ᵤ yoto ya mfoxyo dega oro, nu'a bi mᵤnga njaua: ² Nuga dí paḍi de gatho nú'a guí øthᵤ, xcá mpefiḥᵤ ndunthi, ne xi xcá tsethᵤ gatho ya ts'othogui, ne hinxcá ntsixḥᵤ ya ts'o'mᵤi gá ja'i, ne nú'ᵤ to'o ena gue go gue'ᵤ yá 'mehni Ajuᵤ pe hinga majuᵤni, xcá unga nguenda nú'a te øt'e'ᵤ gue hinga majuᵤni yá 'mehni Ajuᵤ, ngue'a gue'ᵤ 'raya c'uamba ja'i. ³ Xcá sufriḥᵤ ne xcá tsethᵤ ne xcá mpefiḥᵤ ndunthi po rá ngueque ne hinxa zabi'ihᵤ. ⁴ Pe stá unga nguenda gue hingrí maçaguiḥᵤ ngu gá maçaguiḥᵤ rá mᵤdi. ⁵ Hangu beñḥᵤ hangu rá ndunthi gá maçaguiḥᵤ rá mᵤdi. Nubyá ñobriḥᵤ, ne pefiḥᵤ ya hoga 'befi ngu rá mᵤdi. Nu'bᵤ hingui ne gui ñobriḥᵤ, 'bestho ma ga mabᵤ ne ga ḥac'ahᵤ ri mfoxyohᵤ de habᵤ ja'a, nú'a gue'a ga ḥac'ahᵤ nú'a ra 'befi stá 'ra'ahᵤ. ⁶ Xá hño gue xcá utsahᵤ yá ts'o'befi ya nicolaita ngue'a nequi drí utsa'ᵤ nehe. ⁷ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a mᵤnga ra Maça Ndahi pa zofo ya nija. Y nu'a tó'o da ntᵤte de nú'a hingui ho, ga umba nsequi da zipabi rá fruta nú'a ra 'bai gá za bí 'bai nuni mahets'i habᵤ bí 'bᵤ Ajuᵤ. Nura 'bai gá za'a ri umba ra te pa nzᵤntho nú'a to da zipa rá fruta.”

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Esmirna

⁸ Nehe 'yopabi nú'a ra ενχε de ra nija Esmirna, y xipabi njaua: “Nú'a to'o gue'a rá mædi ne asta rá gats'i, nú'a to'o bi du pe bi yopa nte, go gue'a bi xicagui gue ga xi'ah_u njaua: ⁹ Nuga dí p̄adi ri 'bɛfih_u ne hanja xa t'utsa'ih_u. Gyá hyoyah_u dega boja, pe gyá ricoh_u co Ajua. Nú'u ya ja'i ri 'ñet'a xodyo, dí p̄adi gue nu'ú xa ñama'ñ_u de gue'ah_u, ngue'a gue'u 'raya ja'i de ra Satá. ¹⁰ Oguí tsuh_u de nú'a te ma gui thoguih_u. Pah_u gue ra ts'ondahi ma da got'ah_u fadi 'ra de gue'ah_u pa ja da hnečni ua xi ja ri jamfrih_u. 'Ret'a ma pa ma gui thoguih_u nú'u ya ts'othogui'u. Pe dá zedi ri jamfrih_u asta ri duh_u, y nuga ma ga 'ra'ah_u ra te pa nzantho ngu 'nara corona dega thah_u. ¹¹ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a m̄anga ra M̄aca Ndahi pa zofo ya nija. Y nu'a tó'o da ntate de nú'a hingui ho, hinda ma ja ra nidu hab_u bí ja rá ñoho ra du.”

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Pergamo

¹² Nehe 'yopabi nú'a ra ενχε de ra nija nuni Pergamo, 'yopabi njaua: “Nú'a to'o h̄a ra mahuai dega yo filo, nú'a gue'a xi'ah_u njaua: ¹³ Nuga dí p̄adi ri 'bɛfih_u ne dí p̄adi hab_u guí 'buh_u. Guí 'buh_u hab_u ri manda ra Satá, pe masque ja guí 'buh_uni, nu'ahú xcá camfriguih_u xi xá hño, ne hinxcá c̄ongaguih_u, nixi nu mi tho ra Antipa nú'a bi damajuani xá hño de gueque. Nu'a bi tho nuni hab_u guí 'buh_u, hab_u ri manda ra Satá. ¹⁴ Pe nuga dí p̄adi gue 'bui 'ra de gue'ah_u to'o camfri nú'a te mi udi ra Balaam, y nuga hindrí ho njab_u. Ra Balaam bi 'ñutua ra Balac hanja bi za bi japa ya me Israel da 'yot'a ya ts'oqui. Bi 'ñutuabi'u da zi nú'u ya ngø t'umbi dega hñã'ti nuya c'oi, nehe bi 'ñutuabi da hñuxui nu'araza ra

'behña. ¹⁵ Ne 'bui 'ra de gue'ah_u nú'_u to'o camfribi yá nt'utuante ya nicolaita, nú'_u ya nt'utuante'_u gue'_u drí utsa nehe. ¹⁶ Hangué ñobri_u ne 'uegueh_u de gue'_u. Nu'b_u hina, 'bestho ma ga mab_u pa nú'_u to'o øt'a njab_u ma ga castiga co nú'_u ya noya pønga de ja ma ne, gue'a_u ngu 'nara mahuai dega yo filo. ¹⁷ Nu'a_u tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a_u mangua ra Maça Nda_uhi pa zofo ya nija. Y nu'a_u tó'o da ntate de nú'a_u hingui ho, ma ga umbi da zi nú'a_u ra maná xa t'agui, ne ga umba 'nara zi t'axa do, y de ja nú'a_u ra t'axa do'a_u xa t'ofa 'nara 'ra'yo thuhu, y hønse nú'a_u to'o ma da hñani'a, go gue'a_u ma da ba_udi te di bønga nú'a_u ra thuhu di huxni.”

Ya noya pa nú'a_u ra nija rá thuhu Tiatira

¹⁸ Nehe 'yopabi nura ενξε de ra nija nuni Tiatira, 'yopabi njaua: “Rá T'_u Ajuá nú'a_u to'o zø yá da ngu 'nara tsibi ne di huexca yá ua ngu 'nara bronse xá coní, gue'a_u ma njaua: ¹⁹ Nuga dí pa_udi te gatho guí øt'eh_u, ne tengu rá ndangui ri hmateh_u ne ri jamfrih_u, ne grí mfaxh_u 'na ngu ma'na, ne hinxcá tsayah_u guí øth_u ya hoga 'befi. Nehe dí pa_udi gue nú'a_u ri 'befih_u ma'na xa ndunthibya que rá ma_udi. ²⁰ Pe dí pa_udi gue guí øt'eh_u ma'ra ya t'øt'e nú'_u hindrí ho. Guí hoptah_u nú'a_u ra 'behña rá thuhu ra Jesabe da hyat'a nú'_u to pøpcagui, ngue'a_u nu'á ena gue go gue'a_u 'nara 'mehni de Ajuá, pe hinga ma-juani, ngue'a_u nu'á 'nara hyate. Nu'á utuabi nú'_u to'o pøpcagui gue da hñuxui nu'araza ra 'behña, nehe utuabi da zi nú'_u ya ngø t'umbi dega hña'ti nuya c'oi. ²¹ Nú'a_u ra 'behña'a_u stá tsocuabi 'raya pa pa da ñobri, pe hinxa ne xa ñobri de nú'a_u ra ts'o'befi pefi. ²² Pa_uh_u gue nú'a_u ra 'behña'a_u ma

ga japi da 'menga ja ra mfidí co 'nara hñeni, pa da thogui ndunthi ya ugui. Nehe ma ga japi da thogui ya ts'othogui gatho nú'ᵁ to'o xa hñuxui'a 'bᵁ hinda ñobri'ᵁ nehe de yá ts'o'bɛfi'ᵁ. ²³ Nura 'bɛhñá'a nehe ma ga japi da du yá batsi. Y njabᵁ da badi gatho ya nija gue go gueque dí paᵁtubi yá mfeni ne yá coraso gatho ya ja'i, hangue ngu rá 'bɛfi cada 'nara ja'i, gue'a ma da njabᵁ rá njut'i nehe. ²⁴ Ha nu'ahᵁ guí 'bᵁhᵁbᵁ Tiatira ne hinxcá camfrihᵁ nuya ya ts'ont'utuate hinga majuani, y nixi hinxcá ne xcá paᵁhᵁ nú'a ra nt'utuate'a, ngue'a nú'ᵁ to'o udi mañ'ᵁ gue gue'a rá nt'utuate ra Satá, y mañ'ᵁ gue xi xá hñei pa to da badi, dí xi'ahᵁ gue oxqui øthᵁ nú'ᵁ ya ts'oqui stá xi'ahᵁ; y hinte ma'na drí 'bɛp'ahᵁ. ²⁵ Nu'a guí 'yøthᵁ, siguihᵁ co nú'a xcá camfrihᵁ asta hinga yopa pengui. ²⁶ Y nu'ᵁ tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ne da 'yøt'e nú'a ra 'bɛfi stá manda asta rá gats'i, nuga ma ga umbabi ra ts'edi pa da nda ja gatho ya hai de ra ximhai, ²⁷ njabᵁ ngu xa 'raca ra ts'edi ma Dada pa ga nda. Ne nu'ᵁ ma da nda con gatho ra ts'edi, ja ra uenda di ha 'nara ts'ut'o dega bɔja pa da huata ya hnini de gatho ya hai de ra ximhai asta hinda gohi ngu 'raya dohmi xa dehmi. ²⁸ Y nuga ga umbabi'ᵁ nú'a ra hyats'i ngu rá hyats'i ra haxatsø. ²⁹ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a manga ra Māca Ndaᵁhi pa zofo ya nija.”

3

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Sardi

¹ Nehe 'yopabi nú'a ra εnxe de ra nija nuni Sardi, 'yopabi njaua: “Nú'a to'o pɛ'tsua nú'ᵁ yoto

yá ndahi Ajuá, ne nú'ɥ yoto ya tsø, m̄anga njaua: Nuga dí p̄adi ri 'bɛfihɥ, ri hnequi gue guí tehɥ, pe xcá tuhɥ de ja ra ts'oqui. ² Nuhuhɥ pa guí nsuhɥ, ne 'uehɥ de ja ra ts'oqui, ne ma'na dá nja ri jamfrihɥ nú'a ya mi ja pa xcá 'bɛhmahɥ, ngue'a stá p̄adi gue hingui ho ri 'bɛfihɥ ja rá thandi ma Dada. ³ Hangue beñhɥ de nú'a xcá hañhɥ. Camfrihɥ'a xá hño, ne ñobrihɥ. Nu'bɥ hingui nsuhɥ, xcrí ðamfrihɥ ga tsømbɥ ngu ra ora tsønga 'nara be. ⁴ Pe 'bui 'ra de gue'ahɥ núbɥ Sardi nú'ɥ to'o hinxa hopi da ts'oca yá jamfri co nú'ɥ ya ts'o'bɛfi guí øthɥ, nú'ú gue'ɥ xa su yá t'axa he nú'ɥ he pa hinxa nts'oni. Go gue'ɥ ma ga 'ño'be ne ga nhyehe mahyεgui dega t'axa he ngue'a dí ñepi da hñe njabɥ'ɥ. ⁵ Y nu'ɥ tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ma da hñe dega t'axi, y hinga ma ga haçuabi yá thuhu de ja ra libro habɥ huxa yá thuhu nú'ɥ to ma da mɛ'tsa ra te pa nzantho, nehe ga xipa ma Dada ne yá εnxɛ'a gue dí p̄adi'ɥ. ⁶ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a m̄anga ra M̄aca Ndahi pa zofo ya nija.”

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Filadelfia

⁷ Nehe 'yopabi nú'a ra εnxɛ de ra nija Filadelfia, 'yopabi njaua: “Nú'a to'o gue'a Ajuá xá nsunda ne hønse go gue'a øt'a gatho nú'a majuani, nú'a to'o gue'a ngu rá mpøte ndu ra Davi pa da nda, go gue'a ha ra nsoqui, hangue gatho nú'a ra gosthi da xoqui'a, hinda za to da got'i, y gatho nú'a ra gosthi da got'i, hinda za to da xoqui, nu'a ena njaua: ⁸ Nuga dí p̄adi ri 'bɛfihɥ, ne stá xoc'ahɥ 'nara gosthi pa guí zofohɥ ma'ra, y hinda za to da got'i. Ngue'a masque hinguí pɛ'tshɥ ndunthi ra ts'edi, pe xcá 'yøthɥ nú'a m̄anga ma noya, ne

hinxá ntsuh_u xcá mañh_u de gueque. ⁹ 'Bui 'ra ena gue ya xodyo, pe hinga majua_{ni}, nu'ú hate, ngue'a nu'ú go gue'u yá ja'i ra Satá. Pah_u gue nuga ma ga hacuabi'u yá nt'ets'i pa da ndandiñahmu ja ri uah_u, pa da badi'u gue drí ma'ah_u. ¹⁰ Ngue'a nu'ahú xcá tseth_u gatho nú'a te xcá thoh_u ngu nú'a dá xi'ah_u, hangue nuga ma ga su'ah_u pa hingui thoh_u nuya ts'othogui ma da nja maxøgue ja ra ximhai. Ma da 'ñehe nú'u ya ts'othogui'u pa dra tsapi gatho ya ja'i 'b_u ja ra ximhai, pa ja da hnecni to'o nú'u ma da zet_i, to'o hina. ¹¹ Beñh_u gue nuga ma ga ehe 'bestho. Siguih_u gui camfriguih_u xá hño, pa ni 'na hinda za to da hñan'a ri thahah_u. ¹² Y nu'u tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ga japi da nja ngu 'nara 'røts'e de ja ra maça luga hab_u 'b_u ma Dada, y hinhya'm_u da bøni de guehni. Nehe ga opabi rá thuhu Ajuá ma Dada ja gue'u, ne rá thuhu de rá hnini'a. Nura hnini'a go gue'a ra 'ra'yo hnini de Jerusale nú'a dua cai de mahets'i po rá ts'edi'a. Nehe ja ga ofo ma 'ra'yo thuhu ja nuto xa ntate, ngue'a go dua meti'u. ¹³ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a mąnga ra Maça Ndahi pa zofo ya nija."

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Laodicea

¹⁴ Nehe 'yopabi nú'a ra εnxε de ra nija Laodicea, 'yopabi njaua: "Go gueque dí mąnga nú'a majua_{ni} y nixi drí mpadi, go gueque rá mądigui de gatho nú'a bi hyoca Ajuá ma Dada, dí xi'ah_u njaua: ¹⁵ Nuga dí pa_{di} ri 'bεfih_u gue higrí utsaguih_u y nixi grí maçaguih_u. ¡Dí ne gue strá tse'ah_u o strá pa'ah_u! ¹⁶ Ngue'a guí njah_u ngu ra dehe nú'a hinxá pa nixi xá tse pe xá ndumapa, hangue dá gohi njab_u. ¹⁷ Ngue'a nu'ahú guí eñh_u gue gyá ricoh_u, ja

ri bojah_u, ne hinte ø't'ah_u ra 'bɛdi. Pe huecate'ih_u ngue'a hinte guí pɛ'tsh_u, gyá hyoyah_u, hinguí pah_u gue de ja rá thandi Ajuá ngu gyá godah_u ne gyá c'axfanih_u. ¹⁸ Hangué dí xi'ah_u tamgah_u ra oro nú'a xa 'ranga ja ra tsibi, pa njab_u gui nricoh_u. Tamgah_u ya he dega t'axi pa gui hñeh_u ne hingui ntsah_u ngue'a gyá c'axfanih_u. Nehe tamgah_u ra 'ñethi pa gui coxa ja ri dah_u pa njab_u gui hyanth_u. ¹⁹ Nuga dí tsui ne dí japi da tho ya ugui gatho nú'u to drí madi. Hangué beñh_u hanja gui 'yøth_u ra hño, ne ñobrih_u. ²⁰ Nehe pah_u gue nuga dí 'ba ja ra gosthi dí zote. Nu'a tó'o da 'yøtca ma noya ne da xoga ra gosthi, nuga ga cut'i ne ga nt'oxi con gue'a, ha nu'á con gueque. ²¹ Nu'a tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ga umba nsequi da hñudi con gueque hab_u gra hudi, njab_u ngu stá ntate nehe, ne dí hu'be ma Dada hab_u bí hudi. ²² Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a mąnga ra Mąca Nđahi pa zofu ya nija.”

4

Gatho nú'u to'o bí 'b_u mahets'i ri xøcambeni Ajuá

¹ Mefa de dá handa nú'u ya t'øt'e, dá handi nuni mahets'i 'nara gosthi mi xogui. Ne dá yopa øde nú'a ra noya xqui zocagui desde rá madi, y nu mi ña bi nt'øde ngu mrá nzuni 'nara trompeta, y bi ñengagui:

—Bá pøts'e grí ñecua pa ga u't'a'i núyu te ma da nja 'mefa.

² Y 'bestho nura ora'a ra Mąca Nđahi bi 'ñutqui dega thedi 'na mi hudi ja 'nara hudi nuni mahets'i, ³ y nú'a to mi huhni mri hnequi ngu 'nara t'axa do

nú'a t'embi ra jaspe, nehe mri hnequi ngu 'nara thenga do rá thuhu ra cornalina, xi mi huexqui nts'edi. Y de ja rá nthets'i nú'a ra hudi'a mi 'bahni 'nara 'bejri asta mi huexqui, ne mi hnequi ngu 'ñena 'nara c'angdo rá thuhu esmeralda. ⁴ Nuni thoho ja rá nthets'i nú'a ra hudi dá handi mi jani má 'natemagoho ya hudi, y de ja nuya hudi'ɥ dá handi mi huhni 'natemagoho ya nda mri hñe dega t'axi ne mi hu'tsa yá corona dega oro. ⁵ Y nú'a ra hudi mi ja madetho, ja mi pøni ya huei, ne ja mri nt'ødeni ya ñuni ne ya ngani. Nehe mi zøni yoto ya ñot'i dega tsibi, gue'ɥ yoto yá ndahi Ajuá. Nuya ñot'i'ɥ mi nhyandui nú'a ra hudi mi ja madetho. ⁶ Nura hudi'a mri nhyandui nehe ngu 'nara ndehe dega xito mi hnequitho nú'a te mi ja mbo.

Nehe guetbɥ de nura hudi'a ne ja rá nthets'i mi 'bahni goho ya da'ɛnxɛ xi mi pɛ'tsa ndunthi yá da ja yá hmi ne de rí møte. ⁷ Nu'a rá mudi ra da'ɛnxɛ mri hnequi ngu 'ñena 'nara zate. Nu'a rá ñoho ra da'ɛnxɛ mri hnequi ngu 'nara ndamfri. Nu'a rá hñu ra da'ɛnxɛ mri hnequi rá hmi ngu rá hmi 'nara ja'i. Ha nu'a rá ngoho ra da'ɛnxɛ mi ngu 'nara nxuni ri nhyats'i. ⁸ Y gatho nú'ɥ goho ya da'ɛnxɛ, mi pɛ'tsa 'rato yá hua cada 'na de gue'ɥ, y de mbo yá hua ne de møte mi pɛ'tsa ndunthi yá da. Y ma pa ra xuui himi tsaya mi ena'ɥ:

Xá nsunda'i, ma maça Ajuá'ihe ne ma Hmu'ihe,
 nu'i guí pɛ'tsa gatho ra ts'edi,
 nu'i go gue'e guí 'bui, ne nzantho xcá 'bui, ne ma
 gui 'bui pa nzantho.

⁹ Y nú'ɥ ya da'ɛnxɛ'ɥ ngu da nsunda ne da 'ñe'tsua rá nsu ne da umba njamadi nú'a to'o

mi hudi ja rá hudi, nú'a to'o 'bui pa nzantho,
 10 nehe nú'u 'natemagoho ya nda mi huhni mi
 ndandiñahmu'u ne mri xocambeni nú'a mi hudi
 ja nú'a ra hudi mi ja madetho, nú'a to'o 'bui pa
 nzantho, ne mi haca yá corona ne mi huxa ja rá
 ua nú'a to mi hudi ja nura hudi'a, ne mi ena'u:

11 Ma Hmu'ihe ne ma Aju'a'ihe,
 rí 'ñepi dra nsunda'i, ne da t'e'ts'a ri nsu, ne da hma
 gue go grá nda,
 ngue'a go gue'e gá hoca gatho nú'a te ja,
 y po ri paha bi njabu.

5

Ra 'bants'a he'mi, ne ra T'uca Deti nú'a rá T'ua Aju'a

1 Nepu dá handa 'nara 'bants'a he'mi mi ha ja rá
 'ye ra 'ñei nú'a to hudi ja rá hudi, ne xqui t'ofu de
 mbo ne de møte, ne xqui seyo co yoto ya seyo. 2 De
 guehni dá handa 'nara enxε xi mi ja rá ts'edi ne mi
 ña nts'edi mi ena:

—¿Ha gue di 'bui to'o di pε'tsa ra nsequi da xø'tsa
 ya seyo ne da tants'a ra 'bants'a he'mi?

3 Pe mi jo'o ni 'na de gue nú'u bí 'bu mahets'i nixi
 de nú'u mi 'bucua ja ra ximhai, nixi de nú'u xa du,
 himbi za to bi tants'a nú'a ra 'bants'a he'mi, nixi
 himbi za to bi hyandi'a. 4 Nuga xi dá nzoni ngue'a
 himbi ts'udi ni 'na nú'a to'o mri 'ñepi da tants'a
 nú'a ra 'bants'a he'mi'a pa da hñe'ti y nixi pa da
 hyandi. 5 Nepu 'na de nú'u ya nda bi 'ñengagui:

—Oguí zoni, 'bui 'na xi ja rá ts'edi ngu 'nara zate,
 nú'a xqui 'ñehe de yá ja'i ra Judá ne de ra nda
 Davi. Nú'a ha, go gue'a xa ntate, hangue nú'a go
 dí 'ñepabi da xø'tsa nú'u yoto ya seyo pa da za da
 tants'a nú'a ra 'bants'a he'mi.

⁶ Nepu de guehni dá handi madetho de nú'a ra hudi 'nara T'uca Dēti nú'a rá T'u Ajuá, mi hnequi ngu xqui tho, mi 'bahni madetho de nú'u goho ya dā'εnxε ne de nú'u ya ndā. Y nú'a ra T'uca Dēti'a mi pē'tsa yoto yá ndāni ne yoto yá da. Y nú'u yoto yá da mi pē'tsi, gue'u nú'u yoto yá ndāhi Ajuá nú'u xa mehni ja gatho rá nguani ra ximhai. ⁷ Nú'a ra T'uca Dēti'a bi joni pa bi hñānga nú'a ra 'bants'a hē'mi mi hā ja rá 'yε ra 'ñei nú'a to'o mi hudi ja rá hudi. ⁸ Y nu mi hñānga nú'a ra hē'mi'a, nú'u goho ya dā'εnxε ne nú'u 'natemagoho ya ndā, bi ndandiñāhmu'u ja rá thandi ra T'uca Dēti. Gatho nú'u ya ndā mi hā ya arpa ne ya njūspi dega oro mi ñuts'i co ra t'uts'i; nura t'uts'i'a gue'a yá sōcambeni ya gamfri. ⁹ Nehe mi tuti'u 'nara 'ra'yo thuhu mi ena:

Nu'i go dí 'ñep'a'i gui hñānga ra 'bants'a hē'mi, ne
 gui xō'tsa nú'u yoto ya seyo pē'tsi,
 ngue'a nu'i go bi tho'a'i ne xcá tangaguihe co
 ri maça ji, pa njabu bi za gue Ajuá bi
 'yōtc'aguihe yá mētiguihe'a
 núje stí 'ñehehe de gatho ya 'māi gá ja'i, ne de gatho
 ya hñāqui, ne de gatho ya hnini, ne de gatho
 ya hai de maxøgue ra ximhai.

¹⁰ Ne xcá hñuxcahe dega ndā ne dega macja de ja rá
 'bēfi Ajuá,
 nehe ma ga ndāhe ja ra ximhai.

¹¹ Nepu dá øde 'ra mi ñā, y de guehni dá handa
 ya 'motho ya εnxε, ya 'mo dega 'motho, ne xqui
 got'atho de habu mi hudi Ajuá, ne habu mi 'bu
 nú'u goho ya dā'εnxε ne nú'u ya ndā, ¹² ne mi ñā'u
 nts'ēdi, ne mi ena:

Ra T'uca Dēti nú'a bi tho,
 dí 'ñepi da ndā, ne dí 'ñepi da hñāni gatho ya hño,

ne ra mfadi, ne ra ts'utbi,
ne dí 'ñepi'a dra t'e'tsua rá nsu, ne dra nsunda, ne
dra sɔcambeni.

¹³ Nehe dá øde bi ña gatho nú'ɥ to bí 'bɥ mahets'i
ne ja ra ximhai, ne de nja'ti ra ximhai, ne de ja ra
ndehe, ne de mbo ra ndehe, gatho mi ena'ɥ:

Drá sɔcambeni Ajuá nú'a to'o hudi ja rá hudi, nehe
drá sɔcambeni ra T'ɥca Dɛti.

Drá t'e'tsua rá nsu, ne drá nsunda, ne dá hma gue
pɛ'tsa ra ts'ɛdi

pa nzantho ne pa nzantho.

¹⁴ Nepɥ nú'ɥ goho ya da'ɛnxɛ mi ena:

—¡Njabɥ gue'a!

Y nú'ɥ 'natemagoho ya nda bi ndandiñahmu ne
bi xɔcambeni'ɥ nú'a to'o 'bɥi pa nzantho.

6

Nú'ɥ yoto ya seyo

¹ 'Mɛfa dá handa ra T'ɥca Dɛti ora mi xø'tsa
'na de nú'ɥ ya seyo, ne dá øde 'na de nú'ɥ goho
ya da'ɛnxɛ bi ña nts'ɛdi ngu 'nara ngani, ne bi
'ñengagui:

—¡Bá ehe pa gui hyandi!

² Nepɥ de guehni dá handa 'nara tɔgue mri tɔgue
'nara t'axfani, y mi ha 'nara flecha pa ra tuhni, ne
bi t'umbabi 'nara corona. Y nu'a bi ma ja ra tuhni,
y nzantho bi ntate.

³ Nu mi xø'tsa rá ñoho ra seyo nú'a ra T'ɥca Dɛti,
dá øde rá ñoho ra da'ɛnxɛ bi 'ñengagui:

—¡Bá ehe pa gui hyandi!

⁴ Ne de guehni bi bɔni 'nara tɔgue mri tɔgue 'nara
thenga fani, ne bi t'umba ra ts'ɛdi pa da japi da nja

ya tuhni ja ra ximhai, ne da japi da nhyose ya ja'i, ne bi t'umba 'nara danga huai.

⁵ Nu mi xø'tsa rá hñu ra seyo ra T'uca Deti, dá øde rá hñu ra da'εnxε bi 'ñengagui:

—¡Bá ehe pa gui hyandi!

De guehni dá handa 'nara togue mri togue 'nara 'bofri, ne mi hā 'nara mbεxo. ⁶ Ne dá øde 'nara noya madetho de habu mi 'ba nú'u goho ya da'εnxε, mi ena:

—'Na huada ra trigo o hñu huada ra cebada da 'ba pa rá thahā 'nara memapa. Pe oguí huata ya 'bai gá olivo nixi ya uā'obxi.

⁷ Nu mi xø'tsa rá ngoho ra seyo nú'a ra T'uca Deti, dá øtuabi rá noya rá ngoho ra da'εnxε, bi 'ñengagui:

—¡Bá ehe pa gui hyandi! ⁸ Nepu de guehni dá handa 'nara togue rá thuhu ra Du mri togue 'nara c'ast'a fani, ne mri 'befa 'na nú'a xqui 'ñehe de habu 'bui nú'u xa du. Bi t'umba ra ts'edi pa da hyo 'na de goho parte ya ja'i nú'u 'bu ja ra ximhai, pa da hyo dega huai, ne dega thuhu, ne dega ts'ohñeni, ne co ya mbanga zu'ue 'yo ja ra ximhai.

⁹ Nu mi xø'tsa rá ncut'a ra seyo nú'a ra T'uca Deti, de nja'ti ra ata dá handa nú'u ya ja'i xqui tho po rá noya Ajuā ngue'a mi damajuani'u de yá jamfri.

¹⁰ Y mi ñā nts'edi ne mi ena:

—Nu'i Ajuā ma Hmu'ihe, xá nsunda'i ne guí øt'a gatho nú'a guí mā, ¿asta ha'mu ma gui hñā'mba nguenda ya meximhai ne gui co'tsuabi de nú'a xa 'yøtcahe gue bi hyogaguihe?

¹¹ Nepu nu'ú bi t'umbabi ya t'axa he, ne bi t'embabi gue da dø'mahmā asta hinda zudi ra 'bede de nú'u ya cu xqui mpēhui mahyεgui, ngue'a ri 'betho da tho ma'ra ngu xqui tho'u.

12 'Mεfa dá handi nu mi xø'tsa rá 'rato ra seyo nú'a ra T'uca Dεti, ne bi nja 'nara danga mbimhai, ne bi 'mεxuui nura hyadi ngu 'nara 'bohe dega behe, ne bi thεnga ra zana ngu ra ji. 13 Nuya tsø bi dagui ngu ora ta yá fruta 'nara 'bai gá igo nú'ε hingui ta, sta nja ra bεnθi. 14 Ha nu mahets'i bi 'ñotho, ngue'a bi mpants'i ngu 'nara 'bants'a he'mi, ne gatho ya t'øhø ne ya t'uca hai o madetho ja ya ndehe bi 'mεdi de habε mi ja. 15 Y nú'ε mi 'bεi dega nda ja ra ximhai, ne nú'ε mi pε'tsa ndunθi ra nsu, ne ya rico, ne nuya nda gá soldado, ne nú'ε to mi ja yá ts'edi, bi ma'ε bá 'ñagui ja ya ma'ye. Nehe ya 'bεgo ne nú'ε himyá 'bεgo, gatho'ε bi ma bá 'ñagui. 16 Gatho nú'ε mi emba ya t'øhø ne ya do:

—Yøt'ehε gui cobgahe pa ga 'ñaguihe de rá thandi Ajuα nú'a to hudi ja rá hudi, ne de rá cue ra T'uca Dεti pa hinte da 'yøtcahe.

17 Ngue'a ya bi zø ra pa da hneca rá cue Ajuα, ne jo'o to'o da za da zεti.

7

Bri seyo 'raya ja'i de ya me Israel

1 'Mεfa de gue'a dá handa goho ya εnxε mi 'bai 'na cada rá ñani ra ximhai pa mi tsami nú'ε goho ya ndahi pa hinda mbε ja ra hai nixi ja ra ndehe y nixi da hmāna ni 'nara 'bai gá za. 2 Nehe dá handa ma'na ra εnxε xqui 'ñe de bøxhyadi, ne mi hampa rá seyo Ajuα nú'a te, ne bi 'ñembabi nts'edi nú'ε goho ya εnxε to xqui t'umba ra ts'edi pa da japi da nja ya ts'othogui ja ra hai ne ja ra ndehe, ne bi 'ñembabi'a:

³—Ote xqui ø'tuahma ra hai ne ra ndehe nixi ya 'bai gá za ngue'a ri 'bedi ga seyohe nú'ɥ to pɛpabi ma Ajuahɥ.

⁴Ne bi sicagui hangu yá ndunthi nú'ɥ xcrí seyo, mi tsøxa 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo de gatho nú'ɥ ya ja'i xqui 'ñehe de ya ja'i de Israel. ⁵De nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Judá, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo nú'ɥ xcrí seyo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Rubé, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Gad, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, ⁶y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Aser; mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Neftalí, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Manase, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, ⁷y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Simiu, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Leví, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Isacar, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, ⁸y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Sabuló, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Jose, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Benjami, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo.

Ra apostol Xuua bi hyanda 'nara hmunts'a ja'i xqui hñe dega t'axi

⁹'Mɛfa de guehna dá handa 'nara danga hmunts'a ja'i nixi himi tsa to da mede. Nuya ja'i'ɥ xqui 'ñehe de gatho ya hnini, ne de gatho ya hai, ne de gatho ya hñaqui, ne de gatho ya 'mɛi gá ja'i. Mi 'bai'ɥ ja rá thandi Ajuahabɥ mi hudi'a ne ja rá thandi ra T'ɥca Dɛti, mi hñe'ɥ dega t'axi, ne mi ha ya dɛn্থi. ¹⁰Ne mi ña nts'edi, mi ena'ɥ:

Ajuá ma Dadah_u nú'a to'o hudi ja rá hudi,
 ne ra T'uca Dεti,
 go guesε'_u bi za bi pøhø ya ja'i.

¹¹ Nehe gatho nú'_u ya εnxε mi 'bai ja rá nthets'i
 ra hudi ne hab_u 'b_u nú'_u ya ndá ne nú'_u goho ya
 da'εnxε, bi ndandiñahmu asta bi mεgui yá hmi
 manjuantho ja ra hudi ne mi xøcambeni Ajuá, ¹² ne
 mi eñ'_u:

jNjab_u gue'a! Drá søcambeni Ajuá ma Dadah_u, ne
 drá nsunda, ngue'a go gue'a ja rá mƒadi.

Nehe dá t'umba ra jamadi ne dá t'e'tsua rá nsu,
 ngue'a nu'á ja rá ts'εdi, ne go gue'a ra ndá.

Dá njab_u pa nzantho ne pa nzantho. Njab_u gue'a.

¹³ Nep_u 'na de nú'_u ya ndá bi 'yangagui ne bi
 'ñengui:

—Xi núy_u 'bahni ri hñe dega t'axi, ¿to'oy_u ne
 hab_u xqui 'ñehy_u?

¹⁴ Nuga dá thadi ne dá embabi:

—Nuga hindí padi, nu'i go guí padi.

Nu'bú nu'á bi 'ñengagui:

—Nuy_u go guehy_u xqui 'ñehe de nuni hab_u mbi
 ja ya ts'othogui ne xuá t'axca yá he co rá ji ra T'uca
 Dεti. ¹⁵ Hangue nubyá nuyá 'bai ja rá thandi Ajuá
 hab_u hudi'a, ne pεpabi ma pa ra xuui nuua ja ra
 maça luga hab_u 'b_u'a. Y nu Ajuá hudi ja rá hudi
 'b_ui con guehy_u ne ri suy_u. ¹⁶ Y ya hinhya'm_u ma
 da z_u ra thuhuy_u ngu nú'b_u mbá 'b_u ja ra ximhai,
 nixi ra nduthe, nixi ra pahyadi, nixi ma'ra ya
 ts'othogui. ¹⁷ Ngue'a nuni ra T'uca Dεti 'bai hab_u
 hudi Ajuá, go guehni ra ma'yo pa da suy_u ne da
 'ñutuabiy_u hab_u ja ya pøthe de ra dehe dega te. Y
 nu Ajuá ma da hñu'mba yá mai ne da ducuabi yá
 guida de ja yá da.

8

Ra apostol Xuua bi hyanda rá yoto ra seyo ne 'nara njɯspi dega oro

¹ Nepɯ de bi xø'tsa nú'a rá yoto ra seyo ra T'ɯca Dɛti, bi nja ra hmetho y 'besthó hinte bi nt'øde, ngu made ra ora himbi nt'øde ni 'nara noya nuni mahets'i. ² Nepɯ dá handa yoto ya ɛnxɛ mi 'bai ja rá thandi Ajuá, ne bi t'umba 'ra 'nara trompeta. ³ Nepɯ bi zøhø ma'na ra ɛnxɛ mi há 'nara njɯspi dega oro, ne bi 'mai ja ra ata. Nura ɛnxɛ'a bi t'umba ndunthi ra t'uts'i pa bi umbabi Ajuá mahyɛgui co yá sɔcambeni ya gamfri ja ra ata dega oro mri nhyandui nú'a ra hudi habɯ mi hudi Ajuá. ⁴ Y de ja rá 'yɛ ra ɛnxɛ bi bøxa ja rá thandi Ajuá nurá 'bifi ra t'uts'i mahyɛgui co yá sɔcambeni nuya gamfri. ⁵ Y nura ɛnxɛ'a bi gɯ ra njɯspi, ne bi hñáca ts'ɯ ra tsibi nú'a mi zø ja ra ata pa bi ñu'tsa rá njɯspi, nepɯ bi føte pa ja ra ximhai. Y nu mi 'yøt'a njabɯ'a, bi nja ya ngani ne ya huɛi ne ra mbimhai asta mi ñɯni.

Ya trompeta

⁶ Nepɯ nú'ɯ yoto ya ɛnxɛ mi há ya trompeta bi nhyoqui'ɯ pa da mist'i'ɯ.

⁷ Y nu mi mist'a rá trompeta nú'a ra mudi ɛnxɛ, bi dagui pa ja ra ximhai ya ndo co ra tsibi mi nthants'i co ra ji. Y nu mi njabɯ bi zət'a 'na de hñu parte ra hai, ne bi zət'a 'na de hñu parte ya za, ne gatho ya ndapo nú'ɯ xmá nc'ami bi zət'i.

⁸ Nu mi mist'a rá trompeta nurá ñoho ra ɛnxɛ, 'bestho bi zo ja ra ndehe 'na ngu ra danga t'øhø mi zø, ne bi nji 'na de hñu parte ra ndehe. ⁹ Ne bi

du 'na de hñu parte ya zu'ue nú'ɥ mi 'bɥ mbo ra ndehe, ne bi yɥi 'na de hñu parte ya motsa.

¹⁰ Nu mi mist'a rá trompeta nurá hñu ra ɛnxɛ, 'bestho bi dagui de mahets'i 'nara danga tsø ja 'na de hñu parte ya d̄athe ne ya pøthe. Nura tsø'a mri yot'i ne mi zø, ¹¹ y mrá thuhu ra Ajenjo. Ne bi mp̄anga ajenjo 'na de hñu parte ya dehe, y co rá nju nura ajenjo'a bi ju'tsa ya dehe, ne bi du ndunthi ya ja'i co rá nju nura dehe.

¹² Nu mi mist'a rá trompeta nurá ngoho ra ɛnxɛ, 'bestho bi 'mɛxuui 'na de hñu parte ra hyadi ne ra z̄ana ne ya tsø. 'Na de hñu parte ra pa bi 'ñotho ra ñot'i de ra hyadi, ne 'na de hñu parte ra xuui bi 'ñotho ra ñot'i de ra z̄ana nixi de ya tsø.

¹³ Nepɥ dá handa 'nara nxani mri nhyats'i madetho de mahets'i, ne dá øde mi ña nts'ɛdi ne mi ena:

—¡Huecate nú'ɥ to 'bɥi ja ra ximhai, ngue'a ri 'betho da mist'a yá trompeta má hñu ya ɛnxɛ!

9

¹ Y nu mi mist'a rá trompeta nurá ncat'a ra ɛnxɛ, dá handa 'nara tsø xqui dagui de mahets'i pa ja ra ximhai, y nura tsø'a bi t'umbabi ra nsoqui pa bi xoqui ne bi xo'tsua rá ne nú'a ra o'tsi otho habɥ bí c'a. ² Y nu mi xo'tsa nú'a ra o'tsi'a, bi bøts'e de guehni 'nara 'bifi ngu rá 'bifi 'nara danga ut'i, ne bi juta ra hyadi asta bi 'mɛxuui co nú'a ra 'bifi mi 'yo ja ra ndahi. ³ Y ja ra 'bifi ja mbra ehni 'raya nc'oto, nepɥ bi nxani'ɥ ja ra ximhai ne bi t'umba ra ts'ɛdi ngu yá ts'ɛdi ya penzɥ pa da ntsate. ⁴ Nuya nc'oto'ɥ bi sipi gue hinda zi ni 'nara c'ama ndapo, nixi ya za. Nu'á bi sipi gue da za hønse nú'ɥ ya ja'i hingui

pe'tsua rá seyo Ajuá ja yá de. ⁵ Bi t'umba nsequi da 'yot'a njab_u hõnse pa da japi da sufri ya ja'i cat'a zana, pe hingue pa da hyo. Y nuyá 'ñ_u yá ne nú'_u ya nc'oto ngu rá 'ñ_u rá ne 'nara ts'o penz_u ora tsa 'nara ja'i. ⁶ Nuya pa'_u ya ja'i da nehma da du, pe ma da 'ñotho ra du pa gue'_u.

⁷ Nú'_u ya nc'oto'_u mi hnequi ngu 'raya fani xa hñoqui pa ra tuhni, y mi hu'tsa ja yá ñaxu'_u ngu 'nara corona dega oro, y nuyá hmi mi ngu yá hmi ya ja'i. ⁸ Ne xi xmá ma yá sta ngu yá sta ya 'behña, y nuyá ts'i mi ngu yá ts'i ya zate. ⁹ Y de ja yá ndo'yo mi pe'tsa 'nara nthauqui ngu dega bõja, ne nuyá mbuni de yá hua mi ngu rá mbuni ya carro nú'_u ri gat'a ya fani 'yo ja ra tuhni. ¹⁰ Y yá cola mi nja ngu yá cola ya penz_u co ya 'bite, y nuyá 'bite mi pe'tsa ra ts'edi pa da japi da sufri ya meximhai cat'a zana. ¹¹ Y nú'a ra ts'o'ense 'b_u ja ra o'tsi nú'a otho hab_u bí c'a go gue'a mrá nda de nuya nc'oto'_u. Nura ense'a dega ebreo rá thuhu ra Abado, y dega griego ra Apolyo nú'a rí bõni da 'ñena ra hyote.

¹² Nurá mudi ra ts'othogui ya bi uadi, pe ri 'bedi má yoho.

¹³ Y nu mi mist'a rá trompeta nurá 'rato ra ense, 'bestho dá øde 'nara noya mi põni de ja nú'_u goho ya ndahi de ra ata dega oro nú'a mi ja de ja rá thandi Ajuá. ¹⁴ Y nú'a ra noya'a bí 'ñembabi nú'a rá 'rato ra ense to mi ha ra trompeta:

—Xo'ta nú'_u goho ya ense that'a ja rá hyo ra dathe Eufrate.

¹⁵ Y bi so'ta nú'_u goho ya ense xqui hñoqui xqui dø'mi pa 'bestho ra ora'a da hyo 'na de hñu parte ya ja'i de ra ximhai. ¹⁶ Y dá øde hangu yá ndunthi

nú'ɥ yá soldado mi tɔgue yá fani, dá øde gue mi yo nthebe 'mo ya 'mo.

¹⁷ Njaua dá handi gatho nú'a bi 'ñutca ra Maça Ndaḥi dega thedi: Nu'ɥ tó'o mi tɔgue yá fani, mi ha yá nthalui ja yá tiña, ne xi mi huexqui dega theni ne dega c'angui ne dega c'ast'i. Ne nuyá ñaxu ya fani mi ngu yá ñaxu ya zate, y de ja yá ne'ɥ mi pøni ra tsibi ne ra 'bifi ne ra asufre. ¹⁸ Nu'a ra tsibi ne ra 'bifi ne ra asufre mi pønga ja yá ne'ɥ, bi japi bi nja ya ts'othogui asta bi du 'na de hñu parte ya ja'i de ra ximhai. ¹⁹ Hangué nú'ɥ ya fani'ɥ mi ho ya ja'i co yá ne ne co yá cola, ha nuyá cola mi ngu 'nara qu'eña mi ja rá ñaxu ne mi tsate, y njabɥ mi ø'tua ra 'ñɥ ya ja'i.

²⁰ Y nu'ɥ ya ja'i himbi du co nuya ts'othogui'ɥ, himbi ne bi ñobri'ɥ. Bi siguiḥo bi xɔcambeni ya ts'ondḥi ne nú'ɥ ya c'oi dega oro, dega t'axi, dega bronse, dega do, ne dega za, nú'ɥ hingui handi, nixi øde, nixi ri 'yo. ²¹ Nixi himbi ne bi ñobri'ɥ de nú'a mi øt'ɥ, ngu ra nthote, ne ya nt'ete, ne de ra nt'e'behña, ne de ya mfe.

10

Ra εnxε mi ha 'nara t'ɥca libro

¹ Nepɥ dá handa ma'na ra εnxε mi pε'tsa ndunthi rá ts'edi bi gai de mahets'i, ne mi pa madetho ja 'nara guui, ne mi ja 'nara 'bejri ja rá ñaxu. Rá hmi xi mri yot'i nts'edi ngu ra hyadi, y nuyá ua mi zø ngu ra faspi. ² Ne mi ha 'nara zi t'ɥca libro y bi xo'tsi. De guehni bi 'ba'ma rá ua ra 'ñei ja ra ndehe, ha nurá ua ra ngaha bi 'ba'ma ja ra hai. ³ Nepɥ bi dø 'nara hmafi xi nts'edi ngu rá hmafi 'nara zate

ora mafi, y nu mi mafi'a bi nt'øde yoto ya ngani.
 4 Y nu ndá øde nuya ngani'ɥ, ndí ma ga ofo nú'a te mi mañ'ɥ. Pe dá øde 'nara noya de mahets'i, bi 'ñengagui:

—Dá gohitho njabɥ nú'a bi m̄anga nú'ɥ yoto ya ngani, oguí ofo pa hinda fadi.

5 Nepɥ 'mɛfa, nú'a ra ɛnxɛ dá handi xqui 'ba'ma rá ua ja ra ndehe ne ja ra hai, bi gɥxa rá 'yɛ ra 'ñɛi pa mahets'i, 6 ne bi jura de rá thuhu nú'a to'o 'bɥi pa nzantho, nú'a bi hyoca mahets'i ne ra ximhai ne gatho ra ndehe ne gatho nú'a te ja, ne bi 'ñena:

—Ya ts'ɥtho ya pa di 'bɛdi pa da uadi gatho. 7 Pe nu stí m̄adi da mist'a rá trompeta rá yoto ra ɛnxɛ, nuya pa'ɥ ma da uadi nú'a bi beni da 'yøt'a Ajuá ne himi fadi, nú'a bi xipabi yá 'mɛhni'a nú'ɥ to'o bi mɛpabi.

8 Y nú'a ra noya dá øde de mahets'i bi zocagui ma'na'qui ne bi 'ñengagui:

—Grí ma ne gui jɥ nú'a ra t'ɥca libro xa xo'tsa ja rá 'yɛ ra ɛnxɛ nú'a 'bai ja ra ndehe ne ja ra hai.

9 Nepɥ dá ma habɥ mi 'ba ra ɛnxɛ ne dá embabi:

—'Racagui ra t'ɥca libro.

Ne nu'á bi 'ñengagui:

—Na, ne tsi. Ja ri ne ma gui tsa strá 'ñu ngu ra t'afi, pe nu ja ri m̄ɥi ma gui tsa strá nju.

10 Nu'bú dá h̄anga ra t'ɥca libro de rá 'yɛ ra ɛnxɛ, ne dá tsi. Ne dá tsa ja ma ne xi xmá 'ñu ngu ra t'afi, pe nu ndá tsi xi xmá nju de mbo ma m̄ɥi. 11 Y nu'á bi 'ñengagui:

—Mahyoni gui yopa m̄anga ma'na'qui nú'a te ma da t'ø'tuabi ya ja'i de gatho ya h̄ñagui ja gatho ya hai, ne ja gatho ya hnini, ne yá ndá.

11

Mi 'bui yoho to bi damajuani

¹ Nepu bi t'aca 'nara xithi pa ra t'eni, ne bi t'engagui:

—Grí ma gui 'yeni rá nija Ajuá ne ra ata, ne gui pede nú'u 'buhni ri xocambeni Ajuá. ² Pe nura patio nú'a ja de môte rá nija Ajuá, oxqui éni, ngue'a nura patio'a xa t'umba nú'u ya ja'i hingyá xodyo, y nu'ú ma da net'a ra maça hnini ñotemayoho nzaña. ³ Y ma ga pehna nú'u yoho ma 'mehni pa da mąnga ma noya 'na 'mo ne yo nthebe hñu'rate ma pa, y ma da hye yá he dega behe.

⁴ Nú'u ya 'mehni'u gue'u ngu nú'u yo 'bai ya olivo ne ngu nú'u yoho ya mfoxyo 'bai ja rá thandi Ajuá nú'a to'o ra nda de ra ximhai. ⁵ 'Bu da ne to'o te da 'yø'tuabi'u, da bõnga ya tsibi de yá ne'u pa da hyo nú'u yá ncontra. Y njabu da du nú'u to'o da ne te da 'yø'tua'u. ⁶ Nu'ú pe'tsa ra ts'edi pa hinda hopi da 'uái nú'u ya pa ma da xipa ya ja'i de nú'a ma da nja. Nehe pe'tsa ra ts'edi pa da japi da nji ya dehe, ne da japi da nja ya ts'othogui haburaza ja ra ximhai. Y nu'ú da 'yø't'a njabu nú'u ya 'mi'qui da ne'u. ⁷ Pe nu stí uadi da mąnga nú'a te ma da nja, ma da bõxa 'nara mbąnga zu'ue de ja ra o'tsi nú'a otho habu bí c'a pa da ntunhui'u, y ma da ntate nú'a ra mbąnga zu'ue, hangue da hyo'u. ⁸ Nuyá ndo'yo'u ma da gohi di 'boni haburaza ja ya 'ñu de ra dąnga hnini nuni habu bri pont'a ma Zidadahu. Nura hnini'a da za ga hycuah co ra hnini Sodoma ne de Egipto, y ja rá thandi Ajuá xi xá nts'o nuya hnini'u. ⁹ Ya ja'i de gatho ya hnini, de gatho ya 'mui gá ja'i, de gatho ya hñaquí, ne de

gatho ya hai, ma da hyandua yá ndo'yo nú'ᵁ yoho ya 'mehni da 'moni hñu pa made, pe hinda thopi to da 'yagui'ᵁ. ¹⁰ Y nuya meximhai da johya'ᵁ ne da 'ñumba 'baha sehe'ᵁ ngue'a ya xqui tho nú'ᵁ yoho ya 'mehni to'o xi xqui 'yøt'a ra xuhña pa gatho ya meximhai. ¹¹ Pe 'mefa de nú'ᵁ hñu pa made, Ajuá bi japi bi yopa nte, nepᵁ bi nangui'ᵁ, y nú'ᵁ to bi hyandi'ᵁ xi bi ntsu. ¹² Nepᵁ bi nt'øde 'nara noya de mahets'i mi ña nts'edi ne bi 'ñembabi nú'ᵁ to'o xqui yopa nte:

—Bá pøxhu grí 'ñehᵁua.

Nepᵁ ja 'nara guui bi ts'its'i'ᵁ pa mahets'i. Y nú'ᵁ yá ncontra'ᵁ bi hyandi. ¹³ Nura ora'a bi nja 'nara danga mbimhai, ne bi yunt'a 'na de 'ret'a parte de ra hnini co nú'a ra mbimhai, ne bi du yoto 'mo ya ja'i, ha nu'ᵁ tó'o himbi du xi bi ntsu, ne bi nsunda Ajuá nú'a 'bui mahets'i.

¹⁴ Nurá ñoho ra ts'othogui ya bi uadi, pe 'bestho ma da nja nú'a rá hñu.

Rá yoto ra trompeta

¹⁵ Y nu mi mist'a rá trompeta nurá yoto ra enxe, 'bestho bi nt'øde 'raya noya de mahets'i mi ña nts'edi, mi ena:

Nubyá gatho nuya hmanda mi ja ja ra ximhai, ya go o rá 'ye ma Ajuahᵁ ne ra Zidada Jesucristo nuto xa hñuts'i'a pa da nda pa nzantho.

¹⁶ Y nú'ᵁ 'natemagoho ya nda mi hudi ja yá hudi de ja rá thandi Ajuá, bi ndandiñahmu'ᵁ ne bi xøcambeni'a, ¹⁷ ne mi ena'ᵁ:

Nu'i Ajuá ma Hmu'ihe,
go gue'e guí pe'tsa gatho ra ts'edi,

go gue'e guí 'bui, ne nzantho xcá 'bui, ne ma gui
'bui pa nzantho.

Dí 'ra'a'ihe njamadi
ngue'a ya xi gá nda.

¹⁸ Ya ja'i de ra ximhai xi xa bø yá cuε'u con gue'e,
pe ya bi zø ra pa pa da hnequi ri cuε,
ne ma gui hña'mba nguenda gatho nú'u xa du,
ne ma gui umba yá thaha nú'u ri 'mehni bi mep'a'i,
ne gatho ya gamfri, ne gatho nú'u to'o bi
xøcambeni'i,
ngu ya notsi ngu ya dangui.

Nehe ya bi zø ra pa pa gui huata nú'u to xa ts'oca
ra ximhai.

¹⁹ 'Mefa de gue'a bi xogui ra maça luga nuni
mahets'i habu 'bu Ajuá, y ja bi hnequini ra arca de
ra cohi, ne xi mri yot'a ya hui, ne mri nt'øde ya
ngani, ne xi bi dagui ndunthi ya ndo ne bi nja 'nara
mbimhai.

12

Ra 'behña ne ra mbanga zu'ue

¹ 'Mefa bi hnequi ja mahets'i 'nara danga nt'udi,
y nú'á mi 'nara 'behña mri hñe co ra hyadi ne mi
'bai ja ra zana y mi hu'tsa 'nara corona mi tøgue
'ret'amayoho ya tsø. ² Mi da'thi ne mi zoni nts'edi
co ya ugui ngue'a mi ma da 'mui rá batsi. ³ Nepu
bi hnequi ma'na ra nt'udi ja mahets'i, y nú'á mi
'nara danga thenga zu'ue mi ngu 'nara qu'eña. Y
mi pε'tsa yoto yá ñaxu ne 'ret'a yá ndani y cada
'nará ñaxu mi hu'tsa 'nara corona. ⁴ Y co rá cola bi
gat'a 'na de hñu parte ya tsø de mahets'i, nepu bi
føte pa ja ra ximhai. Nepu nura zu'ue'a bi 'mai ja
rá thandi nú'a ra 'behña, pa ngu da 'mui rá batsi,

da zipabi. ⁵ Nep_u bi 'm_ui rá batsi mrá ts'unt'u, y nú'á con gatho rá ts'edi ma da nda de gatho ya hai, ja ra uenda di ha 'nara ts'ut'o dega b_oja, y 'bestho bi ts'its'i pa hab_u bí hudi Ajuá. ⁶ Y ra 'b_ehñá bi ma bi 'bat'i pa ja 'nara mbonthe hab_u xqui hyoca Ajuá pa gue'a, pa ja da 'm_uhni ne ja da t'inini pa 'r_et'amayoho nthebe hñu'rate ma pa. ⁷ 'M_efa bi nja 'nara danga tuhni nuni mahets'i, y ra nda gá enxε nú'a rá thuhu ra Migue, mahyεgui co yá enxε'a bi ntunhui ra danga mbanga zu'ue ne yá ts'o'εnxε. ⁸ Y nura danga mbanga zu'ue ne yá enxε himbi ntate'u y nixi ya himbi thopi dua 'b_uhni mahets'i. ⁹ Hangué brá juui ne brá f_ote de mahets'i pa ja ra ximhai con gatho yá ts'o'εnxε. Nú'a ra danga mbanga zu'ue'a go gue'a ra ndaxjua qu'eña xa thu'mbabi ra ts'ondahi ne ra Satá, ne go gue'a hat'a gatho ya ja'i de ra ximhai.

¹⁰ Nep_u dá øde 'nara noya nuni mahets'i mi ena:

—Nubyá ha, ya bi z_o ra ora de ra mp_oh_o, ngue'a ya bi ntate Ajuá nú'a to'o ra nda ne ja rá ts'edi, y nehe ya bi umba rá nsu ma Zidadah_u ra Jesucristo pa da nda, ngue'a ya xra juui ne xra f_ote de mahets'i pa ja ra ximhai nú'a to'o mi mambabi ya cu ma pa ra xuui ja rá thandi Ajuá. ¹¹ Nehe ya cu ya xa ntate de ra ts'ondahi ngue'a bi mani rá ji ra T'uca D_eti, nehe xa ntate'u ngue'a xa damajuani de rá noya Ajuá, y himi tsu da du, ne himbi 'uegue de nú'a bi gamfri. ¹² Hangué johyah_u nú'ah_u ya guí 'b_uh_ua mahets'i. Pe huecate'ih_u nú'ah_u guí 'b_uth_u ja ra ximhai ne ja ra ndehe, ngue'a ra ts'ondahi xa juui xqui mab_u hab_u guí 'b_uh_u, ne xi ja rá cuε ngue'a pa_di gue ts'utho ya pa ri 'bedi pa

dra huati'a.

¹³ Y nu mbrá fote de mahets'i pa ja ra ximhai nú'a ra danga mbanga zu'ue, nu'bú nu'á bi hyonga nú'a ra 'behña xqui 'mai rá t'ua pa xa 'yø'tua ra nts'o'mai. ¹⁴ Pe ra 'behña bi t'umbabi yoho ya hua dega nxuni pa bi za bi nhyats'i, ne bi 'ba'tuabi nú'a ra danga mbanga zu'ue, nepu bi ma bá 'bu ja nú'a ra mbonthi habu bi t'ini'a hñu njeya made. ¹⁵ Nepu nura danga mbanga zu'ue bi zogui ra dehe de ja rá ne pa bi nja ngu 'nara dathe. Bi 'yøt'a njabu'a pa nura dehe'a bi dena nú'a ra 'behña pa xa duts'i hmaha. ¹⁶ Pe ra hai bi xogui pa bi yui nú'a ra dathe xqui zogui de ja rá ne nú'a ra danga mbanga zu'ue, y njabu ra hai bi mats'i ra 'behña. ¹⁷ Nepu nú'a ra danga mbanga zu'ue xi bi bø rá cue co nú'a ra 'behña, ne bi ma pa da ntunhui nú'u yá 'beto yá mbong'beto nú'a ra 'behña, nú'u to'o ø'tuabi yá hmanda Ajuá ne camfri ra Zidada Jesucristo.

13

Yoho ya ts'ozu'ue

¹ Ndí 'bai ja rá ñani ra ndehe y dá handi bi c'onts'i de mbo ra ndehe 'nara mbanga zu'ue mi pe'tsa yoto yá ñaxu ne 'ret'a yá ndani, ne cada 'nará ndani mi togue 'nara corona, y cada 'nará ñaxu xqui t'ofu 'nara thuhu dega ts'one nú'a mi ñama'ña de Ajuá. ² Nú'a ra zu'ue dá handi, mi hnequi ngu 'nara tigre, yá ua mi ngu yá ua 'nara 'muhu, y rá ne mi ngu rá ne 'nara zate. Nú'a ra danga mbanga zu'ue ngu ra qu'eña mi umbabi rá ts'edi ne ra nsequi pa da nda ja rá luga'a. ³ Y dá handa 'na de nú'u yá ñaxu xqui ts'eni ngu pa

da du, pe bi ñani rá nts'eni, y gatho ya ja'i de ra ximhai bi hyandi ne bi 'yø'ɥ ne bi dɛni'a. ⁴ Nepɥ nu'ú bi xøcambeni nú'a ra danga mbanga zu'ue ngu ra qu'eñã ngue'a xqui umba ra ts'edi nú'a ma'na ra zu'ue. Nehe bi xøcambeni'ɥ nú'a ra zu'ue ne mi ena'ɥ:

—¿To'o ngu nuni ra zu'ue? Ne ¿to'o ja rá ts'edi pa da ntunhuini?

⁵ Ne bi t'umba nɛqui pa bi nøt'e ne pa bi ñama'ñɥ de Ajuã. Nehe bi t'umbabi ra ts'edi pa bi manda ñotemayoho nzãã. ⁶ Bi njabɥ, bi ñama'ñɥ de Ajuã y bi zanbabi rá thuhu, nehe bi zanga ra maca luga habɥ bí 'bɥ Ajuã, ne gatho nú'ɥ to'o 'bɥhni. ⁷ Nehe bi t'umba nɛqui pa da ntunhui ya gamfri ne da ntate'a. Ne bi t'umba ra ts'edi pa bi ndã ja gatho ya 'mɥi gá ja'i, ja gatho ya hnini, ja gatho ya hñãqui, ne ja gatho ya hai. ⁸ Nu'ɥ tó'o ante da thoca ra ximhai bi t'opa yá thuhu ja ra libro habɥ xa thu'tsua yá thuhu nú'ɥ to ma da nte pa nzãntho, nu'ú hinda ma da xøcambeni nura zu'ue'a. Pe nu ma'ra ya ja'i hã, gatho'ɥ ma da xøcambeni'a. Nura libro habɥ huxa yá thuhu nú'ɥ to'o ma da nte pa nzãntho go rá mɛti ra T'uca Dɛti nú'a bi du.

⁹ Nu'a tó'o ne da badi, dá badi nú'a ma ga ofobya. ¹⁰ Nu'ɥ tó'o tsiste nts'ahni, nehe'ɥ da ts'ixa nts'ahni. Y nu'ɥ tó'o hote co ra huai, nehe'ɥ da tho co ra huai. Hangue nuya gamfri dí 'ñepabi da zedi yá jamfri, pa hinte da 'yøt'e masque da ts'ixa fadi o da tho.

¹¹ 'Mɛfa dá handa ma'na ra mbanga zu'ue bi c'onts'i de mbo ra hai mi pɛ'tsa yoho yá ndani ngu yá ndani 'nara dɛti, pe rá noya mri nt'øde ngu 'nara

danga mbanga zu'ue 'ñena 'nara qu'eña. ¹² Y gatho nú'a mi øt'e'a, mi øt'e co nú'a ra ts'edi xqui umbabi nú'a rá madi ra mbanga zu'ue, ne mri mpefi ja rá thandi'a, ne mi japa gatho ya ja'i de ra ximhai da xøcambeni nú'a ra madi zu'ue nú'a xqui me'tsa 'nara nts'eni ne xqui ñani. ¹³ Nehe mi øt'a ndunthi ya danga nt'udi, y asta mi japi da dagui ya tsibi de mahets'i pa ja ra ximhai ja yá thandi ya ja'i. ¹⁴ Y co ya nt'udi nú'u xqui thopi da 'yøt'e ja rá thandi nú'a ra madi zu'ue, mi hat'a ya meximhai. Nepu bi 'bepabi ya ja'i da hyoca 'nara c'oi de nú'a ra madi zu'ue xqui ts'eni co 'nara mahuai pe himbi du. ¹⁵ Nehe bi t'umba ra ts'edi pa bi japi bi nte nurá c'oi nú'a ra madi zu'ue, pa bi za bi ña ne pa bi manda da tho gatho nú'u to'o himbi ne bi xøcambeni nura c'oi'a. ¹⁶ Nehe bi manda da thu'tsuabi 'nara seña ja yá 'ñei o ja yá de gatho ya ja'i, ngu ya notsi ngu ya dangui, ngu ya rico ngu ya hyoya, ngu ya 'bego ne ngu nú'u hingyá 'bego. ¹⁷ Y nu'u tó'o mi pe'tsa ra hmeya o rá thuhu ra zu'ue o rá numero rá thuhu, hønse'u mi tsa te da dai ne te da pa. Pe nu'u ma'ra, hina. ¹⁸ Pa da za to da badi te dí bonga núna bi t'utcgui, mahyoni di ja ndunthi rá mfaði pa da za da mede nura numero pe'tsa nura zu'ue, gue'a nura numero'a gue'a ngu rá thuhu 'nara 'ñøhø, y nura numero'a gue'a 'rato nthebe ne hñu'rate ne 'rato.

14

Ra thuhu nú'a bi duta nú'u 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo ya gamfri

¹ 'Mefa dá handa ra T'uca Deti mi 'bai ja ra t'øhø nuni Sion, y mi 'bahuini'a 'na nthebe ne

ñotemagoho 'mo ya ja'i nú'ũ xqui t'opabi ja yá de rá thuhu ra T'ũca Dɛti ne rá thuhu Ajuá rá Dada. ² Nepũ dá øde 'nara noya nuni mahets'i. Nura noya'a bi nt'øde ngu yá nhyahni ndunthi ya dathe ne ngu 'nara ngani xi nts'ɛdi, ne ngu 'ra to'o mi pɛi ya arpa. ³ Ne mi tuti'ũ 'nara 'ra'yo thuhu ja rá thandi Ajuá habũ bí hudi'a, ne ja yá thandi nú'ũ goho ya da'ɛnxɛ ne nú'ũ ya nda. Pe hɔnse nú'ũ 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo nú'ũ to bi mpøhø ja ra ximhai bi za bi baði nú'a ra thuhu bi nt'øde, ma'ra hina. ⁴ Nú'ũ 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo gue'ũ hinxa 'mũhui ni 'nara 'behña, y nixi mi jo'o yá 'behña. Nu'ú di dɛna ra T'ũca Dɛti, y pɛui habũraza pa'a. Nú'ú gue'ũ bi mpøhø de gatho ma'ra ya ja'i pa ra mudi sofo pa Ajuá ne pa ra T'ũca Dɛti. ⁵ Ne nu'ú hinxa mǎnga ya nc'uamba nixi hinte ma ts'oqui pɛ'tsi ja rá thandi Ajuá.

Ya hoga noya nú'ũ bi mǎnga nú'ũ hñu ya ɛnxɛ

⁶ Nepũ dá handa ma'na ra ɛnxɛ mi nhyats'i madetho mahets'i, ne mi xipabi ya ja'i de rá noya Ajuá nú'a ma da nja pa nzantho y mā hanja da za da mpøhø 'na. Bá ehe'a pa bi zofo gatho ya 'mũi gá ja'i ja yá hñaquí, ja gatho ya hnini ne gatho ya hai maxogue ra ximhai. ⁷ Ne bi 'ñena nts'ɛdi:

—Tsuɦũ Ajuá ne nsundahũ'a ngue'a ya bi zø ra ora pa da hñã'mba nguenda ya ja'i. Xøcambeniɦũ nú'a to bi hyoca mahets'i ne ra ximhai, ra ndehe ne ya pøthe.

⁸ Nepũ bi sigui ma'na ra ɛnxɛ bi 'ñena:

—Ya bi 'mɛdi ya me Babilonia nú'a ra dǎnga hnini, ngue'a xa japabi gatho ya ja'i de ra ximhai

da nts'loqui ngu xa nts'loqui'ᵐ, nja ngu 'na to japa ma'na da zi ra vinu asta hinda nti.

⁹ Nepᵐ bi sigui rá hñu ra εnxε bi ñᵗ nts'edi ne bi 'ñena:

—Nu'a tó'o da xɔcambeni ra mbanga zu'ue o nú'a rá c'oi, ne da hotho da thu'tsua rá seña ja rá de o ja rá 'yε, ¹⁰ hinda za da mpont'ui rá cuε Ajuᵗ nú'a tɔ'mi, y yá mfei'a xi xá nts'o. Nehe ja rá thandi ra T'ᵐca Dεti, ne ja yá thandi ya maça εnxε, ma da ntsauᵐ ya ᵐgui ja ra tsibi faspᵐ co ra asufre. ¹¹ Y ma da c'onts'i pa nzantho nurá 'bifi nú'a ra tsibi'a habᵐ ma da nzɔ'ᵐ, y hinda mε'tsa ra tsaya ma pa ra xuui nú'ᵐ to da xɔcambeni ra mbanga zu'ue o rá c'oi y da hotho da thu'tsua rá hmeya. ¹² Hanguε nu'ᵐ tó'o yá mεti Ajuᵗ, ne ø'tuabi yá hmenda'a, ne camfri xá hño ra Zidada Jesucristo, mahyoni da zedi yá jamfri pa da zeta gatho nú'a da 'ñehe.

¹³ Nepᵐ dá øde 'nara noya de mahets'i bi 'ñengagui:

—'Yofɔ njaua: “Njapi nú'ᵐ to tu ne xa gamfri ra Zidada Jesucristo.” Ra Maça Ndaᵐi ena, haᵗa xi majuani njapi ngue'a ma da ntsaya'ᵐ de yá 'bεfi, ne yá hoga 'bεfi ma da faᵗi nuni mahets'i.

Ra sofo ja ra ximhai

¹⁴ 'Mεfa dá handa 'nara t'axa guui, y ja nura guui'a mi hudini 'na 'ñena nú'a e bi nja'i, ne mi hu'tsa 'nara corona dega oro, ne mi ha 'nara t'εxu xi xmá hño yá ts'i. ¹⁵ Nepᵐ bi bɔni de ja ra maça luga habᵐ bí 'bᵐ Ajuᵗ ma'na ra εnxε bi ñᵗ nts'edi ne bi 'ñembabi nú'a to mi hudi ja ra guui:

—Jᵐ ri t'εxu bá xa ra trigo ngue'a ya bi zɔ ra ora de ra sofo ja ra ximhai ne ya bi ñaᵗs'i.

16 Nep_u nú'a to mi hudi ja ra guui bi ga'tsa rá t'ex_u ja ra ximhai pa bi nja ra sofo ja ra ximhai.

17 'Mεfa bi bøni ma'na ra εnxε de ja ra maça luga nuni mahets'i hab_u bí 'b_u Ajuá, mi hã nehe 'nara t'ex_u xi xmá hño yá ts'i. 18 Nep_u bi bøni ma'na ra εnxε de ra ata, nú'a to mi su ra tsibi, ne bi zofo nts'edi nú'a ra εnxε to mi hã ra t'ex_u, ne bi ñembabi:

—J_u ri t'ex_u, bá heca ya nzudi gá obxi ja ra ximhai, ngue'a ya bi dã.

19 Nu'bú ra εnxε bi ga'tsa rá t'ex_u ja ra ximhai, ne bi heca ya obxi, nep_u bi 'yut'a ja ra danga nthε'ma'obxi. Bi 'yøt'a njab_u ngue'a gue'a 'nara nt'udi de nú'a ma da 'yøt'a Ajuá co nú'u ma da mfei co rá danga cue'a. 20 Nura nthε'ma'obxi'a mi ja møte de ra hnini, y nu mi the'ma ya obxi bi bøni ngu yá ji ya ja'i, y co rá ndunthi ra ji bi 'ño hñu nthebe kilometro rá yab_u y asta bi zøxa ja yá frenu ya fani.

15

Ya εnxε co nú'u yoto yá ngats'i ya ugui

1 Nep_ubya, dá handa nuni mahets'i ma'na ra nt'udi xi mrá dangui, y xi dá 'yø. Mi yoto ya εnxε mi hã 'ra 'nara mfei pa da mfei ya meximhai, mi gue'u yá ngats'i ya ugui, ngue'a ya gue'a rá ngats'i rá cue Ajuá.

2 Nehe dá handa nú'a ra ndehe dega xito mi nthants'i co ra tsibi, ne nú'u to'o xqui ntate de ra mbanga zu'ue ne rá c'oi, ne himbi xøcambeni'u nixi himbi hotho bi thu'tsua rá hmeya ni rá numero de rá thuhu nura zu'ue'a, mi 'bai'u ja nú'a ra ñanga ndehe dega xito, mi hã'u ya arpa nú'u xqui umbabi

Ajuá. ³ Nehe mi tuti'ḡ nú'á ra thuhu mi tuta ra Moise nú'á mi pɛpabi Ajuá, ne go guet'á ra thuhu tuta ra T'uca Dɛti, ne mi ena'ḡ:
Nu'i Ajuá ma Hmu'ihe, go gue'e guí pɛ'tsa gatho ra ts'ɛdi.

Xi xá nsunda ne xi ya dangui nú'ḡ ri 'bɛfi guí øt'e.
Y guí øt'e gatho nú'á majuani ne nú'á xá hño.
Nu'i go gue'e grá ndá de gatho ya hai de ra ximhai.

⁴ Ma zi Hmu'ihe, ¿to'o gue'á hinda zu'a'i nú'bḡ
hinda 'yøt'e nú'á guí ma?

Ne ¿to'o gue'á hinda xøcambeni'i ri thuhu?

Ngue'á hønse'i grá maça Ajuá, hangue gatho ya ja'i
de gatho ya hai de rá ngani ra ximhai da 'ñe
da nsunda'i,

ngue'á xa hyandi'ḡ gue xi guí øt'e gatho nú'á xá
hño.

⁵ Mɛfa dá handa nuni mahets'i mi xogui nú'á ra
maça luga habḡ 'bɛ'tsa nuya xingdo habḡ xa t'ofó
yá hmanda Ajuá. ⁶ Y nuni ra maça luga'á ja bi
bønini nú'ḡ yoto ya ɛnxɛ mi há nú'ḡ yoto ya mɛi,
ne mi hñe co ya dutu dega linu xi xmá nt'axi ne mi
huexqui, ne mi ngut'a 'nara ngut'i dega oro asta mi
tsøxa ja yá tiñá. ⁷ Nepḡ 'na de nú'ḡ goho ya dá'ɛnxɛ
bi umba gatho nú'ḡ yoto ya ɛnxɛ 'ra 'nara 'bada
dega oro mi ñuts'i co ya ɛgui nú'ḡ ma da uni Ajuá
co rá cuɛ, go gue'á Ajuá to 'bḡi pa nzantho. ⁸ Nu'bḡ
nuni ja ra maça luga bi ñuxa ra 'bifi nú'á mi ehe
de rá nsunda ne rá ts'ɛdi Ajuá. Y himi tsa to da
yut'ini asta himbi uadi nú'ḡ yoto ya ɛgui mri hñá
nú'ḡ yoto ya ɛnxɛ.

16

Rá cuɛ Ajuá ma da zḡdi nú'ḡ to'o hinxa gamfri

¹ Nepu dá øde bi ña 'nara noya xi nts'edi mbo ra maça luga, ne bi 'ñemba nú'u yoto ya enxε:

—Grí maha gui xañhu ja ra ximhai nú'u yá mfei Ajuá xa mε'tsa ja nú'u yoto ya 'bada.

² Nu'bá bi ma nú'a ra mudi enxε bá xanga ja ra ximhai nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, hangue nú'u ya ja'i to mi pε'tsa ra hmeya de ra mɓanga zu'ue ne mi xɔcambeni rá c'oi'a, bi c'onts'a ja yá ndo'yo 'raya sasi xi xmá nts'o ne xi xmá 'ñu.

³ Nepu rá ñoho ra enxε bá xanga ja ra ndehe nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, y nura ndehe'a bi nji ngu rá ji 'na nú'a xa tho, ne bi du gatho nú'u mi 'bu mbo ra ndehe.

⁴ Y rá hñu ra enxε bá xanga ja ya ðathe ne ya pøthe nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, nepu nu'á bi nji'u. ⁵ Nepu dá øde nú'a ra enxε mi su ya dehe, mi ena:

—Nu'i ma maça Ajuá'i ne ma zi Hmu'i, go gue'e gá 'bui desde ra mudi ne asta nubya guí 'bui. Nu'i hinte guí tugue ngue'a xcá 'yøt'a ra ts'utbi xá hño.

⁶ Ngue'a xcá castiga núyu to bi mamba yá ji nú'u bi gamfri'i, ne nú'u bi mɓanga ri noya. Hangue ngu bi 'yøt'e'u njabu gá ø'tuabi nehe. Y dí 'ñepi da njabu'u.

⁷ Nehe dá øde ma'na ra enxε mi ña mbo ja ra maça luga habu ja ra ata, ne mi ena:

—Nu'i Ajuá ma zi Hmu'i, go gue'e guí pε'tsa gatho ra ts'edi. Guí øt'a ra hoga ts'utbi ne nú'a majuani.

⁸ Nepu rá ngoho ra enxε bi xanga ja ra hyadi nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, y co rá ts'edi ra hyadi bi zat'a ya ja'i. ⁹ Pe masque xi bi zat'a ya ja'i, nu'á himbi ne bi ntsø'mi de yá ts'oqui, nixi bi nsunda Ajuá. Nu'a bi 'yøt'e'u, bi ñama'ñu de rá

thuhu Ajuá nú'a ja rá ts'edi pa bi mēhna nuya ya mfei.

¹⁰ Nepu rá ncut'a ra εnxε bá xanga nú'a mi 'bε'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, bá xanga ja rá hudi nú'a ra mbanga zu'ue, ne bi 'mεxuui habu gatho mi nda'a. Y nuya ja'i mi 'bu ja rá hmanda'a asta mi tsa yá jane co ya danga ugui mi thogui. ¹¹ Pe himbi ne bi ntsø'mi'u de yá ts'oqui. Nu'a mi øt'e'u, mi tsani Ajuá nú'a bí 'bu mahets'i, ngue'a mi tsama'ñu ya danga ugui.

¹² Nepu rá 'rato ra εnxε bá xanga ja ra danga dathe Eufrate nú'a mi 'bε'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, y nura dathe'a bi 'yot'i pa bi nja ra 'ñu pa bá ehe ya nda me bøxyadi.

¹³ Nehe dá handa hñu ya ts'ondahi nú'u mi hnequi ngu 'nara tsan'ue. 'Na bi bøni de ja rá ne ra mbanga zu'ue nú'a ngu 'nara qu'eña, nu'a ma'na bi bøni de ja rá ne nú'a ma'na ra zu'ue mi ja yoto yá ñaxu ne 'ret'a yá ndani, ha nu'a ma'na bi bøni de ja rá ne ra hyate badi. ¹⁴ Nú'ú go gue'u ya ts'ondahi mi øt'a ya nt'udi, ne mi pa'u ja ya nda de gatho ra ximhai pa da munts'i'u mahyεgui co yá soldado pa da 'ñøt'a tuhni'u nú'a ra pa da hñanga nguenda Ajuá nú'a to pe'tsa gatho ra ts'edi. ¹⁵ Ra Zidada Jesu bi ñena: “Pa'u gue nuga sta damfri ya ja'i ga tsøhø ngu 'nara be. Xi da johya nú'a to ga tsadi di ndø'mi ne di he yá he pa hinda 'ño nsinque yá he, nixi hinda ntsa ja rá thandi Ajuá.” ¹⁶ Y gatho nú'u ya nda bi munts'i'u ja nú'a ra luka rá thuhu Armagedo de ra hñaqi ebreo.

¹⁷ Nepu rá yoto ra εnxε bá xanga ja ra ndahi nú'a mi 'bε'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, ne bi nt'øde 'nara

noya de mbo ra maça luga nuni mahets'i habu mi hudi Ajuá, ne bi 'ñena:

—Nubyá ha, ya xa uadi.

¹⁸ Nu'bá bi nja ya huçi ne ya ngani ne 'nara danga mbimhai. Y de gatho ya pa xa 'ma ya ja'i ja ra ximhai hinhya'ma xa nja 'nara danga mbimhai ngu nú'a bi nja nura pa'a, ngue'a xi bi nja nts'edi. ¹⁹ Y nura danga hnini bi 'yot'a hñu hegue, y gatho ma'ra ya hnini de gatho ra ximhai bi ñunt'i'u, y Ajuá bi beni de ra danga hnini Babilonia gue mi pe'tsi da zudi rá cue'a. ²⁰ Y gatho nuya hai mi o madetho de ra ndehe bi go'ma ra dehe, ne ya t'øhø bi 'medi. ²¹ Nehe bi dagui ya danga ndo de mahets'i ne bi zudi ya ja'i. Xi myá data'u, y xi xmá hñu, mi pe'tsa ngu ñote kilo. Ya ja'i mi tsani Ajuá po nuya ndo bá pehni'a, ngue'a nu'á mi gue'a 'nara danga uguí pa gue'u.

17

Ra ts'o'behña ma da 'medi pa nzantho

¹ Nepu bi 'ñe bi zacagui 'na de nú'u yoto ya enxε mi ha 'ra 'nara 'bada habu mi 'be'tsa yá mfei Ajuá, ne bi 'ñengagui:

—Bá ehe pa ga u't'a'i nú'a ra castigo ma da t'umbabi nú'a ra ts'o'behña bí hudi maña de ya ndehe. ² Ya nda de ra ximhai xa 'yot'a ya ts'oqui co nú'a ra ts'o'behña, nehe xa cadí gatho ma'ra ya ja'i nú'a ra ts'o'behña pa xi xa 'yot'a ya ts'oqui'u, nja ngu 'na to cadí ma'na pa da japi da zi ra vinu asta hinda nti.

³ Nepu ja nú'a ra thedi bi 'ñutca ra Maça Ndahi, nú'a ra enxε bi zixcagui ja 'nara mbonthi, y ja dá

handini nú'a ra ts'o'behña mi tǫgue 'nara thenga zu'ue habu mi huxa ndunthi ya thuhu nú'u mi ñama'ñu de Ajuá. Nú'a ra zu'ue'a mi ja yoto yá ñaxu ne 'ret'a yá ndani. ⁴ Y nú'a ra 'behña mi he 'nará he mi nthants'a morado co ra theni, y xqui tǫtua ya oro, ne 'raya hothodo ne 'raya hoga t'axa do yá thuhu ya perhla. Nehe mi ha ja rá 'ye 'nara 'bada dega oro mi ñuts'i de ya t'ǫt'e xá nts'o ne de yá ts'oqui nú'a ra ts'o'behña. ⁵ Y ja rá de xqui t'opabi 'nara thuhu nú'a hinto bi badi te rí bǫni, pe mi ena: “Ra danga Babilonia, go gue'a ra nana de ya ts'o'behña, go gue'a bi 'ñudi da t'ǫt'e ja ra ximhai gatho nú'a xá nts'o.” ⁶ Nepu dá handa nú'a ra 'behña ngu mri ti ngue'a xqui hyo ndunthi yá mǫfi Ajuá ne nú'u bi dǫna ra Zidada Jesucristo ne bi damajuani de gue'a. Ne nu ndá handi'a xi dá 'yǫ nts'edi. ⁷ Nu'bá ra enxe bi 'ñengagui:

—¿Hanja guí 'yǫ? Nuga ma ga xi'i nú'a hinto xa badi de nú'a ra ts'o'behña ne de nú'a ra zu'ue ri tǫgue'a, nú'a pe'tsa yoto yá ñaxu ne 'ret'a yá ndani. ⁸ Nú'a ra zu'ue gá handi mi 'bui, pe nubyá ya jo'o, pe 'mǫfa ma da c'onts'i de ja ra o'tsi nú'a otho habu bí c'a, nepu da ma habu da thogui ya ugui pa nzantho, y nuni ja guehni rá gats'i. Ya meximhai nú'u to'o desde ra mudi ra ximhai hinxqui t'opabi yá thuhu ja ra libro habu huxa yá thuhu nú'u to'o ma da nte pa nzantho, nuya ja'i'u ma da 'yǫ nu stí hyandi'u da bǫts'e nú'a ra zu'ue de ja nú'a ra o'tsi'a, ngue'a nu'á mi 'bui nepu bi njo'o, pe ma da 'mǫi ma'na'qui.

⁹ Pa da za to da zo rá mfeni núna ma ga ma, mahyoni di ja rá mǫadi. Nú'u yoto ya ñaxu, gue'u

ngu yoto ya t'øhø hab_u hudi nú'a ra 'behñá. ¹⁰ Nehe nú'u yoto ya ñaxu gue'u ngu yoto ya ndá. Cæt'a de gue'u ya xa thácuá yá ts'edi. 'Na go gue'a ra ndábya, ha nu ma'na hinxa t'umtho rá 'befi, pe nu stí ndá'a, 'na tui ya pa ma da ndá. ¹¹ Nú'a ra zu'ue mi 'bui ma'met'o pe nubyá ya jo'o, go gue'a ma da 'na de nú'u yoto ya ndá, pe ja ra uenda go gue'a ma drá hñato ra ndá, y 'mefa ma da ma hab_u ma dra huati pa nzantho.

¹² Y nú'u 'ret'a ya ndani xcá hyandi gue'u ngu 'ret'a ya ndá hinxa thuts'itho dega ndá. Pe ma da t'umbabi'u da ndá 'na ora mahyεgui co ra mbanga zu'ue. ¹³ Nú'u 'ret'a ya ndá 'nadra mfeni ma da m'etsi'u, hangue ma da umba ra ts'utbi nura mbanga zu'ue. ¹⁴ Ne da ntuhni'u co ra T'uca Deti, y nura T'uca Deti go gue'a ma da ntate, ngue'a go gue'a ra Hmu de gatho ya hmu, ne ra Ndá de gatho ya ndá. Y nú'u to'o 'bui co ra T'uca Deti ma da ntate'u, y nú'u go gue'u xa huahna Ajuá pa da gamfri, y nu'ú xa gamfri xá hño.

¹⁵ Nehe bi 'ñengagui ra εnxε:

—Nú'u ya dehe xcá hyandi hab_u hudi ra ts'o'behñá, go gue'u ngu nuya ja'i de gatho ya hñáqui 'bui ja gatho ya hnini ne ja gatho ya hai. ¹⁶ Y nú'u 'ret'a ya ndá xcá hyandi co ra mbanga zu'ue, nu'ú ma da utsa ra ts'o'behñá, ne da hñacuabi gatho yá hño, ne da zogui sinque rá he, ne da zipa rá ngø, y nuyá ndo'yo da tsá'tuabi. ¹⁷ Ngue'a Ajuá xa umbabi yá mfeni'u pa da 'yø'tua rá paha'a, hangue 'nat'a bi mañ'u pa bi umba ra ts'utbi nú'a ra zu'ue asta hinda nja nú'a xa ma Ajuá. ¹⁸ Y nú'a ra 'behñá xcá hyandi gue'a ra danga hnini hab_u

'bui 'na to'o di manda ya nda de ra ximhai.

18

Ra data hnini Babilonia bi yøt'e

¹ Mefa de guehna dá handa ma'na ra enxε bi gai de mahets'i, xi mi ja rá ts'edi, ne bi yot'a ra ximhai co rá nsunda. ² Ne bi ña nts'edi, bi 'ñena:

—Ra danga hnini Babilonia ya xa 'bedi rá nsu, nubyá ja 'buhni gatho 'rama'na'ño ya ts'ondahi, nehe ja jani yá 'bafi nú'ya ya ts'int's'ya xá nts'o ne xi t'utsa. ³ Ra Babilonia bi cadi ya ja'i de gatho ya hai de ra ximhai pa bi nts'oqui'ya, nehe gatho ya nda de ra ximhai xa nts'oqui'ya con gue'a, y gatho ya ma ne ya duqui xa nrico'ya co yá ts'ot'øt'e øt'a nura hnini'a.

⁴ Ne dá øde ma'na ra noya de mahets'i mi ena:

—Nú'ahya ma hnini'ihya, pøñhya de nura ts'ohnini'a pa hingui 'yøthya ya ts'oqui ngu øt'e'ya, ne pa hinda z'ahya nú'ya ya mfei ma da z'adya. ⁵ Ngue'a xi xa ndangui yá ts'oqui'ya y co yá ndangui asta ya xa zøxa nuua mahets'i, y Ajua hinxaxa pumfri de ya ts'ot'øt'e øt'e'ya. ⁶ 'Yø'tuabihya nura hnini'a ngu nú'a xa 'yøt'e'a pa ma'ra, ne co'tsuahya yo'qui rá ndunthi de nú'a xa 'yøt'e. Thantshya yo'qui nú'a ma da t'umbi'a ngu nú'a xi xa 'yøt'e'a co ma'ra. ⁷ Japhya da zama'ñya ne da tho ya ts'othogui ngu nú'a xa 'yøt'e'a co rá nt'ets'i ngue'a xi p'e'tsa ndunthi ya hño, ngue'a nu'a nja ngu 'nara 'bexña ri nda, hangue ena: “Nuga dí hucua drá 'bexña dí nda, hinxaxa du ma dame, nixi hinga ma ga thogui ya dumai.” ⁸ Por gue'a 'na patho ma da t'umba ya mfei, y nuya mfei'ya go gue'a ra du ne ya dumai

ne ra thuhu, ne da zat'a nura hnini'a, ngue'a xi ja rá ts'edi Ajuá ma Hmuh_u nú'a to'o da hñá'mba nguenda'a.

⁹ Ne ya ndá de ra ximhai nú'u to'o xa 'yøt'a ya ts'oqui co ra hnini'a ne xa johyauí ja ya ts'ot'øt'e øt'e'u, nú'u ya ndá'u ma xi da nzoni ne ma da du yá mui nu sta hyandua rá 'bifi nú'a ra ts'ohnini ma da zat'i. ¹⁰ Nú'u ya ndá ma da 'mai yab_u ngue'a da ntsu de nú'a ma da nja, ne ma da 'ñena'u:

—¡A, huocate'ih_u nú'ah_u guí 'buhub_u ja ra danga hnini Babilonia! Nu'ahú mi ja ri ts'edih_u, pe 'na oratho xa z_u'ah_u rá castigo Ajuá.

¹¹ Ya ma ne ya duqui de ra ximhai ma da nzoni'u ne da du yá mui de nú'a bi nja co ra hnini'a ngue'a ya ma da njo'o to da dambi nú'a da pa'u. ¹² Mi hats'i'u da pa ja ra hnini'a ya t'øt'e dega oro ne dega t'axi, ne ya hoga do ne ya perhla, ne ya hoga dutu dega linu ne dega seda, ne nú'u ya hoga dutu dega morado ne dega theni. Nehe mi hats'i 'rama'na'ño ya za nú'u y_uni xá c_uhi, ne ya hoga t'øt'e xa thoqui dega marfi, ya hoga za, ra marmo, ne ya bøjá, 'na rá thuhu ra bronse, ha nu ma'na ra yerro. ¹³ Mi hats'i nehe ya canela, ya hoga ndapo y_uni xá c_uhi, ra t'uts'i, ra mirra, ne ya dehe nú'u xi y_uni xá c_uhi, ra vinu, ra aceite, ra hoga arina, ne ra trigo. Nehe mi tsixa ya mbo'oni, ngu ya deti ne ya fani. Nehe mi tsixa ya carro, ne asta ya 'bego, y gue'u ya ja'i mi pa'u ngu ya mbo'oni. ¹⁴ Ya ma ne ya duqui ma da 'ñembabi nú'a ra hnini:

—¡Ya otho'i nú'u ya hoga fruta ngrí ho, y ya gá 'bedi pa nzantho gatho nú'u ya hño ne ya nt'ets'i nguí pe'tshma!

15 Nú'ḡ ya ma ne ya duqui xa nrico ngue'a xa pa yá t'øt'e ja nura d̄anga hnini, ma da 'mai yabḡ ngue'a ma da zu nú'a ra castigo ma da nja. Ma da nzoni'ḡ ne da du yá m̄ei, 16 ne da 'ñena'ḡ:

—¡A, hyøctho nuni ra d̄ahni! Ngue'a mi ngu 'nara 'beñña mi he ya hoga dutu dega linu ne dega morado ne dega theni, nehe xqui nhyoqui dega oro ne dega hoga do ne dega perhla. 17 ¡'Na oratho bi uadi gatho yá ndunthi nuyá hño mi pe'tsi!

Nehe gatho nú'ḡ to'o mi manda ya motsa, ne nú'ḡ to'o mi et'i, ne nú'ḡ ma'ra mri mpefini, ne nú'ḡ to'o mi pani, gatho'ḡ ma da 'mai yabḡ, 18 y nu sta hyandua rá 'bifi nú'a ra d̄anga hnini ma da zaṯ'i, da ña nts'edi'ḡ ne da 'ñena:

—Mi otho ma'na ra hnini xi mrá d̄angui ngu nuni.

19 Nehe da hyøxa ya hai ja yá ñaxu ngue'a da du yá m̄ei'ḡ, ne da nzoni'ḡ co ra dum̄ei, ne da ña nts'edi ne da 'ñena:

—¡A, hyøctho nuni ra d̄anga hnini! Ngue'a xi mrá d̄angui rá tai, y ja xqui nriconi gatho nú'ḡ to mi pe'tsa yá motsa ja ra ndehe. ¡Pe 'na oratho bi zaṯ'a gatho nuni ra hninini!

20 Pe nú'ahḡ gyá gamfrihḡ ne gatho nú'ahḡ yá 'mehni'ihḡ Ajuá, ne gatho nú'ahḡ ma'ra guí 'buhḡ mahets'i, johyahḡ de nú'a bi nja ja nú'a ra d̄anga hnini, ngue'a Ajuá xa hña'mba nguenda nuya ja'i mi 'buhni, ne xa t'ø'tuabi'ḡ ngu nú'a xqui 'yø't'a'ihḡ nehe.

21 Nepḡ 'nara enxε xi mi ja rá ts'edi bi gḡ 'nara d̄anga do nú'a ma'na xmá hñḡ que 'nara d̄anga j̄ni, ne bi 'yent'a ja ra ndehe ne bi 'ñena:

—Njaua ma da y_{ui} nehe ra Babilonia nú'a ra danga hnini, ne ya hinhya'm_u ma da hnequi ma'na'qui. ²² Nixi ya hinhya'm_u ma da yopa nt'ode ma'na'qui ya nz_uni de ya arpa, nixi de ya th_uza, nixi de ya trompeta ja nura hnini'a. Ni 'nara m_efi de nu'araza ra 'b_efi hinda yopa 'm_ui ja nura hnini'a, nixi da yopa mp_efi 'nara j_uni. ²³ Ni 'nara ñot'i ya hinda hnequini, nixi hinhya'm_u da nja ma'na'qui ya ngo dega nth_uti. Nú'u ya ma ne ya duqui to mi mpa ne mi ntai ja nura hnini'a, xi bi nja yá ts'edi ja ra ximhai, y co yá nt'ete nuya mengu de guehni mi hat'a ya ja'i de gatho ya hai de ra ximhai, pe ya bi uadi yá ts'edi'u.

²⁴ Nura hnini'a ya bi hnequi gue go xi tu ra ts'oqui'a de nú'u ya gamfri ne yá 'm_ehni Aju_u xa tho, ne de gatho nú'u ma'ra xa tho ja ra ximhai.

19

¹ 'M_efa dá øde mi ñ_a nts'edi ndunthi ya ja'i nuni mahets'i, mi ena'u:

¡Drá nsunda Aju_u! Ngue'a xá nsunda ne ja rá ts'edi ne bi za bi pøhø ya ja'i.

² Ngue'a nu'á øt'a ra hoga ts'utbi ne nú'a maju_uni.

Nu'á xa umba ra m_fe_i nura ts'o'b_ehñ_a

nú'a mi japa ya ja'i da 'yøt'a ya ts'oqui.

Aju_u bi co'tsuabi'a nú'a bi 'yøt'e gue bi hyo nú'u to'o mi pepabi Aju_u.

³ Nep_u bi yopa 'ñena'u ma'na'qui:

—¡Drá nsunda Aju_u! Ngue'a hinhya'm_u ma da ntsaya da bøxa rá 'bifi nú'a ra hnini bi za't'i.

⁴ Nu'bú nú'u 'natemagoho ya nd_a ne nú'u goho ya d_a'enx_e bi ndandiñahmu'u, ne bi xøcambeni Aju_u nú'a bí hudi ja rá hudi, ne mi ena'u:

— ¡Njab_u gue'a! ¡Drá nsunda Ajuá!
 5 Nep_u bi nt'øde ma'na ra noya de hab_u mi hudi
 Ajuá, ne bi 'ñena:
 Nsundah_u Ajuá,
 gatho nú'ah_u guí peph_u
 ne guí tsuh_u'a,
 ngu ya notsi ngu ya dangui.

Ra ngo de rá nthati ra T'uca Deti

6 Nep_u dá øde 'nara ñahni de 'nara danga
 hmunts'a ja'i, 'ñena mri nhyahni ndunthi ya dehe,
 ne 'ñena 'raya ngani, ne mi ena:
 ¡Drá nsunda Ajuá! Ngue'a nú'a go gue'a ma
 Hmuh_u pe'tsa gatho ra ts'edi, ne go gue'a ra
 Ndá de gatho ra ximhai.

7 Johyah_u ne nsundah_u'a,
 gue'a ya bi zø ra pa de rá nthati ra T'uca Deti.
 Ra navia ya xa nhyoqui,

8 ya xa hye nú'a ra hoga dutu xqui t'umbi xá nt'axi
 y ri huexqui.

Nura t'axa dutu'a gue'a yá te xá nt'axi nú'u to'o xa
 gamfri Ajuá.

9 Nep_u ra enxε bi 'ñengagui:

— 'Yofo nuya ya noya: “Dá johya nú'u to da
 sipabi pa da ma ra ngo de rá nthati ra T'uca Deti.”

Nehe bi 'ñengagui:

— Nuya guehya yá noya Ajuá, y guehya xi ma-
 juani.

10 Nep_u nuga dá ndandiñahmu ja rá ua ra enxε
 pa ga nsunda'a, pe nu'a bi 'ñengagui:

— Oguí øt'a njab_u, gue'a necagui ne ma'ra ri
 cu dyá 'bεgoh_u mahyεgui de Ajuá, ne dí mañh_u rá
 noya ra Zidada Jesu. Go da xøcambeni Ajuá.

Nu'ᵤ tó'o mamba rá noya Ajuᵤ gue'ᵤ damajuᵤni nehe de nú'a xa ma ra Zidada Jesucristo.

'Nara togue mri tø 'nara t'axfani

¹¹ Nepᵤ dá handa mahets'i mi xogui, ne dá handa 'nara togue mri tø 'nara t'axfani, y nú'a ra togue'a xa thu'mbabi 'nara thuhu nú'a rí bøni da 'ñena: Nú'a xa ma, nzantho da 'yøt'e. Ne ma'na ra thuhu rí bøni da 'ñena: Majuᵤni. Ngue'a nu'á xi ra hoga nda, øt'e xá hño, ne øt'a ya tuhni ngu rí 'ñepi. ¹² Yá da 'ñena mi zø ya tsibi, ne mi hu'tsa ndunthi ya corona, y nehe xqui t'opabi 'nara thuhu nú'a hinto mi paḍi te mi ne da ma, hønse'a go mi pa'a. ¹³ Ne mi he 'nara dutu xqui 'bobo co ra ji, y rá thuhu gue'a Rá Noya Ajuᵤ. ¹⁴ Ne mri deni'a ndunthi ya memahets'i nú'ᵤ øt'a ya tuhni, mri hñe'ᵤ dega hoga linu xi xmá nt'axi, ne mri togue ya t'axfani nehe. ¹⁵ Nu'a ra maḍi togue mi pøni de rá ne 'nara mahuai dega yo filo. Con gue'a ma da na'mbabi ya ja'i de gatho ya hai de ra ximhai, ne ma da nda de gue'ᵤ con gatho rá ts'edi, ja ra uenda di ha 'nara ts'ut'o dega bøjá. Ne ngu 'nara ja'i net'a ya obxi pa da the'mi, njab'ᵤ'a ma da huata ya ja'i nuto yá ncontra Ajuᵤ nú'a to pe'tsa gatho ra ts'edi ne pø rá cue con gue'ᵤ. ¹⁶ Ne ja rá he de ja rá xinthe xqui t'ofø 'nara thuhu ena: “Ra Nda de gatho ya nda ne ra Hmu de gatho ya hmu.”

¹⁷ Nepᵤ dá handa 'nara enxε mi 'bai ja ra hyadi, ne bi mafi nts'edi pa bi ma'ta gatho ya ts'int's'ᵤ di nhyats'i, ne bi 'ñembi'ᵤ:

—Bá ehᵤ gui munts'ihᵤ pa gui tsihᵤ nú'a ra danga hñuni ma da 'ra'ahᵤ Ajuᵤ. ¹⁸ Ma da t'a'ahᵤ

gui tsih_u yá ngø ya danga nda ne ya nda gá soldado, ne yá ngø nú'_u to xi mi jahmā yá ts'edi. Ma gui tsiph_u yá ngø ya fani ne nú'_u to mi tøgue'_u. Xi ma gui tsiph_u yá ngø gatho ya ja'i, ngu ya 'bego ne nú'_u hingyá 'bego, ngu ya notsi ne ya dangui.

¹⁹ Nep_u dá handa ra mbānga zu'ue ne ya nda de ra ximhai xqui munts'i'_u co yá soldado pa da ntunhui nú'a to mi tøgue ra t'axfani ne nú'_u to mi dēni'a. ²⁰ Nú'a ra mbānga zu'ue bri j_u co nú'a ra hyate badi to xqui 'yøt'a ya nt'udi ja rá thandi nú'a ra mbānga zu'ue. Co nuyá nt'udi ra hyate badi xqui hyat'a ya ja'i nú'_u xqui thu'tsua rá hmeya nú'a ra mbānga zu'ue ne xqui xøcambeni'_u rá c'oi'a. Nú'_u ri yoho bi t'ent'a ma tetho ja ra ndehe dega tsibi nú'a faspī co ra asufre. ²¹ Y nú'a to mi tøgue ra t'axfani bi hyo nú'_u ma'ra to mri dēna ra mbānga zu'ue ne ra hyate badi. Bi hyo'_u co nú'a ra mahuai mi pøni de rá ne, y gatho ya ts'int's'_u xi bi niñā co yá ngø'_u.

20

'Na 'mo ya jeya

¹ Nep_u dá handa 'nara εnxe bi gai de mahets'i mi hā ra nsoqui de ra o'tsi nú'a otho hab_u bí c'a, nehe mi hā 'nara danga cadena. ² Ne bi g_u ra danga zu'ue nú'a go gue'a ra ndaxjua qu'eñā mi 'būi desde maya'b_u, nú'a rá thuhu ra ts'ondahi ne ra Satá. Ne bi dat'i pa 'na 'mo njeya, ³ y ngu bi dat'i bi 'yent'a mbo ja nú'a ra o'tsi'a, ne bi got'i ne bi hñu'tsua 'nara seyo pa ya hinda za da hyat'a ma'ra ya ja'i asta hinda uadi nú'_u 'na 'mo njeya. 'Mefa ma dra thøgue pa 'raya patho.

⁴ Nepu dá handa 'raya hudi, y ja mi huhni nú'u to'o xqui t'umba ra ts'edi pa da 'yøt'a ra ts'utbi. Nehe dá handa nú'u xqui thecua yá 'yuga ngue'a xqui damajuani de ra Zidada Jesucristo ne xqui mamba rá noya Ajuá, ne hinxqui xøcambeni ra mbanga zu'ue nixi rá c'oi'a, nixi hinxqui hopi to da meya'u ja yá de o ja yá 'yε co rá hmeya ra zu'ue. Dá handi bi yopa nte'u ne bi nda co ra Zidada Jesucristo pa nú'u 'na 'mo njeya. ⁵ Nú'á go gue'u xi ya mudi bi yopa nte de nú'u xqui du. Y nu'u ma'ra himbi yopa nte'u asta himbi zøxa nú'u 'na 'mo njeya. ⁶ Njapi ne xá nt'axi nú'u to xa yopa nte ra mudi. Y rá ñoho ra du nú'a ma da nja ja ra nidu, hinda za te da 'yø'tuabi'u. Gatho'u da macja ja rá thandi Ajuá ne ra Zidada Jesucristo, ne da nda'u co ra Zidada Jesucristo pa nú'u 'na 'mo njeya.

⁷ Y nu sta uadi nú'u 'na 'mo njeya, ra Satá ma dra thøgue de habu xa jot'i. ⁸ Nu'á ma da bøni pa da hyat'a ya ja'i 'bu ja gatho ya hai de ra ximhai. Da ma pa da hyat'a ra Gog ne ra Magog, nú'á gue'u yá ncontra ra Zidada Jesucristo, ne da hyat'i'u pa da munts'i pa da 'ñøt'a tuhni, y nuyá ndunthi'u ngu rá ndunthi ra 'bomu ja ja ra ñanthe. ⁹ Gatho nuya ja'i'u dá handi bi ma'u ja rá ngu ni ra ximhai pa bá thets'i'u habu mi ja rá hmaca hnini Ajuá ne mi 'bu ya gamfri. Pe Ajuá bi mehna ra tsibi de mahets'i pa bi zat'i'u. ¹⁰ Ne ra ts'ondahi nú'a to mi hat'a ya ja'i bi t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi nú'a faspí co ra asufre, habu xqui t'ent'i nehe ra mbanga zu'ue ne nú'a ra hyate badi. Nuni ja guehni ma pa ra xuui da zama'ñ'u ya uguí pa nzantho.

Ma da nja 'nara nsuca uenda ja rá thandi Ajuá

11 Nepu dá handa 'na mi hudi ja 'nara danga hudi xmá nt'axi. Y ngu bi hnequi'a, 'bestho bi 'mεtho mahets'i ne ra ximhai, y nixi bi fadi habu bi ma. 12 Nehe dá handi nú'u xqui du, gue notsi ndangui mi 'bahni ja rá thandi Ajuá. Nepu bi so'tsa ya libro, y nehe bi so'tsa nú'a ra libro habu huxa yá thuhu nú'u to'o ma da nte pa nzantho. Y nú'u to xqui du bi thá'mba nguenda de nuya t'øt'e xqui 'yøt'a ja ra ximhai, y nuya t'øt'e'u xqui t'ofo ja nuya libro'u. 13 Nú'a ra luga habu mi 'bu nú'u xqui du, nura luga'a xqui da nú'u mi 'bahni, ra ndehe xqui da nuya ja'i xqui zo de guehni, y ra nt'agui xqui da nú'u xqui nt'aguini, y cada 'na de nuya ja'i'u bi thá'mba nguenda de nuya t'øt'e xqui 'yøt'e'u. 14 Nepu ra nt'agui ne ra luga habu mi 'bu nú'u xqui du ya bi 'ñotho, ngue'a bi t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi faspí. Y ra castigo ja nuna ndehe dega tsibi go gue'a rá ñoho ra du. 15 Hangué bi t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi nú'u to'o hinxqui t'opabi yá thuhu ja nú'a ra libro habu xqui thu'tsua yá thuhu nú'u to'o ma da nte pa nzantho.

21

Ma da nja ma'ra'yo ra ximhai ne mahets'i

1 Nepu dá handi xqui nja ma'ra'yo ra ximhai ne mahets'i, nguetho nú'a ra mudi ximhai mi ja ne nú'a mahets'i bi 'mεtho'u. Nehe ya mi otho ra ndehe. 2 Núga drá Xuua, dá handa ra maca hnini Jerusale nú'a xqui nja ma'ra'yo. Dá handi bi gai de mahets'i po rá ts'edi Ajuá ne mi hnequi mahotho ngu 'nara navia ya xa hñe pa da nthatui nú'a ma

drá dame. ³ Ne dá øde 'nara noya de mahets'i mi ña nts'edi, mi ena:

—Ndi, Ajuá 'buhui ya ja'i, y ma da 'múi con gue'ú pa nzantho, y nú'ú go gue'ú rá hnini'a. Ajuá go gues'á ma da 'muhui'ú ngue'á go gue'á yá Ajuá'ú.

⁴ Ne Ajuá ma da ducuabi gatho yá guida'ú. Ya hinda nja ra du, ni ya ts'oni, ni ya dumúi, nixi ya úgui, ngue'á nuya t'øt'e mi ja ma'mæt'o, nubyá ya otho.

⁵ Nepú nú'á to'o bí hudi mahets'i ja rá hudi bi 'ñena:

—Padi gue nuga dí japi gatho ya t'øt'e da nja ma'ra'yo.

Nehe bi 'ñengagui:

—'Yofo nú'á stá xil'i, ngue'á nuya ya noya go guehya majuaní ne ma da nja ngu stá ma.

⁶ Ne bi 'ñengagui:

—Ya xa t'øt'e. Nuga go gueque rá mudigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra fadi desde ra A asta ra Zeta. Nu'á tó'o da zú ra nduthe, ga umbi da zi nú'á ra dehe dega te pøhø ja ra pøthe ne t'untho. ⁷ Y gatho ya t'øt'e go dyá meti nú'ú to ma da ntate. Nú'ú go yá Ajuágui'ú, y nuga go ma batsi'ú. ⁸ Pe nuya zuse, ya 'ñagamfri, ya ts'oja'i, ya hyote, ya 'ñeja'i, ya 'ñete, ne nú'ú to xøcambeni ya c'oi, ne gatho ya c'uamba, gatho'ú ma da t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi nú'á faspí co ra asufre. Nú'á go gue'á rá ñoho ra du.

Ra 'ra'yo Jerusale

⁹ Nepú bi 'ñe bi zúcgui 'na de nú'ú yoto ya enxé mi há 'ra 'nara 'bada habú mi 'b'e'tsa nú'ú yoto yá ngats'i yá mfei Ajuá. Ne bi 'ñengagui:

—Bá ecua pa ga u't'a'i ra n̄avia nú'a ma da nthatui ra T'uca Deti.

¹⁰ Nep̄a ja nú'a ra thedi bi 'ñutca ra Maça Ndāhi, nú'a ra εnxε xqui zocagui bi zixcagui ja 'nara d̄anga t'øhø xi xmá hñets'i, ne bi 'ñutcagui ra d̄anga maça hnini Jerusale mi cai de mahets'i po rá ts'edi Ajūa. ¹¹ Nú'a ra hnini'a xi mri yot'i co rá nsunda Ajūa, ne ngu 'nara hothodo xi mri huεxqui, ngu nú'a ra hoga do rá thuhu jaspe, ngu ra xito nú'a di hya'tsi. ¹² Mi jot'i co 'nara d̄anga j̄ado xi xmá hñets'i, y mi p̄'etsa 'r̄et'amayoho ya gosthi y mi 'ba 'nara εnxε cada ra gosthi. Ja nuya gosthi'μ xqui t'ofoni yá thuhu nú'μ 'r̄et'amayoho ya 'm̄ai gá ja'i xqui 'ñehe de nú'μ 'r̄et'amayoho yá t'μ ra Israel. ¹³ Mi ja hñu ya gosthi de b̄øxhyadi, y má hñu de ȳhyadi, má hñu de mahuifi, y má hñu de mac'angui. ¹⁴ Ra j̄ado de nura hnini'a mi p̄'etsa 'r̄et'amayoho ya m̄adi do, y ja nuya do'μ xqui t'ofoni yá thuhu nú'μ 'r̄et'amayoho yá apostol ra T'uca Deti.

¹⁵ Nú'a ra εnxε to'o ndí ña'be mi ha 'nara t'eni dega oro mri hnequi ngu 'nara xithi pa mi enḡa nura hnini'a ne rá j̄ado ne yá gosthi. ¹⁶ Ra hnini mi mahyεgui rá ma ne rá nxidi ne rá hñets'i. Ra εnxε bi 'yeni ra hnini co nú'a ra t'eni mi ha, rá ma bi z̄adi 'natemagoho nthebe kilometro, nehe rá hñets'i ne rá nxidi bi z̄adi mahyεgui. ¹⁷ Ne bi 'yeni ra j̄ado y bi z̄adi hñu'rate ne goho metro, go gue'a ra t'eni pādi ya ja'i, hangue bi cupa ra εnxε.

¹⁸ Ra j̄ado xqui thoqui dega jaspe, ne ra hnini xqui thoqui 'ra'tho dega oro, y mi hya'tsi ngu ra xito. ¹⁹ Nehe ya m̄adi do de rá j̄ado ra hnini gatho mi tu ya hoga do. Rá m̄adi ra do mi tu nú'a ra

t'axa do rá thuhu ra jaspe, rá ñoho mi tu nú'a ra ixca do rá thuhu ra safiro, rá hñu mi tu nú'a ra c'anga do rá thuhu ra agate, rá ngoho mi tu nú'a ra c'uh do rá thuhu ra esmeralda. ²⁰ Rá nc'ut'a do mi tu nú'a ra do nthants'i ra t'axi co ra theni rá thuhu ra onice. Rá 'rato mi tu nú'a ra do xá ntheni rá thuhu ra coralina. Rá yoto ra do mi tu nú'a ra do xá nc'ast'i rá thuhu ra crisolito. Rá hñato mi tu nú'a ma'na ra c'anga do rá thuhu ra berilo. Rá g'ato mi tu nú'a ra do xá nc'ast'i nthants'i ra c'angui rá thuhu ra topacio. Rá 'ret'a mi tu nú'a ma'na ra c'anga do rá thuhu ra crisoprasa. Rá 'ret'ama'ra mi tu nú'a ra do ra 'botheni rá thuhu ra jacinto. Ne rá 'ret'amayoho mi tu nú'a ra do ra nzat'a theni rá thuhu ra amatista. ²¹ Nú'u 'ret'amayoho ya gosthi xqui thoqui co nú'a ra t'axa do rá thuhu ra perhla. Cada 'nara gosthi mi gue'a 'nara perhla. Y nura 'ñu de mbo ra hnini mi 'ra'tho dega oro ne mri hya'tsi ngu ra xito.

²² Nuni ja ra maça hnini hindá handini ni 'nara nijá, ngue'a go guesε Ajua ma Hmuh 'b'uhni nú'a to pe'tsa gatho ra ts'edi. Nehe ja 'b'uhni ra T'uca Deti. ²³ Nehe hinga mahyonini ra hyadi nixi ra zana pa da yot'a ra hnini, ngue'a rá nsunda Ajua ne ra T'uca Deti go guesε'u ri yot'a nura hnini'a. ²⁴ Y gatho ya gamfri de maxøgue rá nguni ra ximhai ma da 'ño'u ja ra ñot'i'a, nehe ya nda de ra ximhai nú'u xa gamfri ma da zøni ja nura hnini'a, ne da hñaxa yá nsu pa da zogui ja nura hnini'a. ²⁵ Ne ya gosthi hinhya'm' ja jot'i, nehe hinhya'm' ja ra 'b'exuui. ²⁶ Nehe ya gamfri de maxøgue rá nguni ra ximhai ma da hñaxa yá nsu ja nura hnini'a. ²⁷ Pe hinda ma da yat'ini nú'u to'o hinxá nt'axi, nixi nú'u

to'o øt'e xá nts'o, nixi nú'ũ manga ya nc'uamba. Nuni ma da yæt'ini hønsɛ nú'ũ to'o xa t'opabi yá thuhu ja rá libro ra T'ũca Dɛti, habũ huxa yá thuhu nú'ũ to'o ma da nte pa nzantho.

22

¹ Nɛpũ ra ɛnxɛ bi 'ñutcagui 'nara d̄athe xi xá nt'axi y nura dehe'a gue'a ra dehe dega te. Mi hnequitho nú'a te mi ja mbo ngu nja ra xito, ne mi pøni de habũ mi hudi Ajuã ne ra T'ũca Dɛti. ² Madetho de rá 'ñu ra hnini ne ja yá ñani ra d̄athe mi 'bahni nú'a ra za dega te, ne ri unga yá fruta 'rɛt'amayoho 'mi'qui ra jɛya, tat'a zana uní yá fruta, y nuyá xi ra 'ñethi pa bi ñani nú'ũ ya ja'i xqui 'ñe de gatho rá nguñi ra ximhai. ³ Nehe da 'ñothoni ni 'nara t'øt'e xá nts'o. Nuni ja ma da njani ra hudi habũ hudi Ajuã ne ra T'ũca Dɛti, y nu'ũ t'ó'o pɛpabi Ajuã ma da xøcambeni'a. ⁴ Nu'ũ ma da hyanduabi rá hmi Ajuã, y rá thuhu'a ma da t'ofø ja yá de'ũ. ⁵ Nuni ma da 'ñothoni ra 'bɛxuui, nixi hinga mahyoni rá ñot'i ra hyadi nixi ma'na ra ñot'i pa da yot'i nuto gatho ma da 'mũhni, ngue'a Ajuã go gue'a ma da yot'i'ũ, y nú'ũ ma da nda pa nzantho.

'Bũi guetbũ rá yo'ehe ra Zidada Jesucristo

⁶ Nɛpũ ra ɛnxɛ bi 'ñengagui:

—Nuya ya noya go guehya xi majuani, ne ma da nja ngu xa hma. Ajuã ma Hmuhũ nú'a ri umba ra mfadi yá 'mehni, go gue'a bi mehna rá ɛnxɛ pa da 'ñutuabi nú'ũ to pɛpabi de nuya t'øt'e ma da nja 'bestho.

⁷ —jBeñhũ gue nuga ma ga ehe 'bestho!

Dá johya nú'a to da hñuxa nt'øde nuna rá noya Ajuá xa t'ofó ja nuna libro.

⁸ Nuga go gueque drá Xuua, dá øde ne dá handi gathó nuya t'øt'eya. Y ngu dá juadi dá øde ne dá handi dá ndandiñahmu ja rá ua nú'a ra εηξε xqui 'ñutcgai gathó nuya ya t'øt'e pa ga nsunda'a. ⁹ Pe nu'á bi 'ñengagui:

—Ogui øt'a njabη, dyá 'bεgohη mahyεgui co nú'η ma'ra ri cu mamba rá noya Ajuá ne nú'η to'o huxa nt'øde nú'a xa t'ofó ja nuna ra libro. Go da xøcambeni Ajuá.

¹⁰ Nehe bi 'ñengagui:

—Oxqui agui nuya ya t'øt'e xcá 'yofó ja nuna ra libro, ngue'a ya ma da zøhø ra pa pa da nja nuya ya t'øt'eya. ¹¹ Ya ts'o'mui dá sigui da nts'o'mui, nu'η xá nts'o dá sigui da nts'oni, ha nu'η to ya hoja'i, dá sigui da hñoja'i, y nu'η tó'o øte Ajuá, dá sigui da 'yøte.

¹² —Xi majuani, ma ga ehe 'bestho ne ga ju'tuabi cada 'na ngu nú'a xa mεfi. ¹³ Nuga go gueque rá mædigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra fædi desde ra A asta ra Zeta.

¹⁴ Njapi nú'η to'o xa t'axca yá dutu pa da t'umba nsequi da yæt'a ja ra maça hnini ne da zipa rá fruta nú'a ra za dega te. ¹⁵ Pe ma da gohi rí møte de ra maça hnini nú'η ya 'ñagamfri, ya 'ñete, ya 'ñeja'i, ya hyote, ne nú'η to'o xøcambeni ya c'oi, ne gathó nú'η to'o di ho da mænga ya nc'uamba.

¹⁶ —Núga drá Jesu, stá pεhn'ahηbη ma εηξε pa da xi'ahη gathó nuya ya noya nú'ahη guí camfriguiη. Núga drá Hmu de ra ndá Davi, y stí 'ñehe de yá ja'i'a. Go gueque dí ngu nú'a ra haxatsø ri huexqui.

17 Ra Maça Ndahi ne ra ñavia nú'a ma da nthatui ra T'uca Dεti eñ'u:

—Bá ehe.

Nehe nu'u tó'o øde nuna ra noyana dá 'ñena nehe'u:

—Bá ehe.

Nu'u tó'o tsu ra nduthe ne ne da ntsithe, dá 'ñehe da zi ra dehe dega te nú'a t'untho.

18 Gatho'ih_u dí xi'ah_u gue nu'u tó'o da 'yøde nuya ya noya xa t'ofoua ja nuna ra libro, ne da hñu'tsa ma'ra ya noya nú'u hinxa t'ofoua, pah_u gue Aju_u ma da umba ya mfei nuya ja'i'u, ngu nú'u xa t'ofoua. 19 Nehe nu'u tó'o da hñaca 'raya noya de nú'u xa t'ofoua ja nuna ra libro, Aju_u ma da hñacuabi nehe yá thuhu nuya ja'i'u de ja ra libro hab_u huxa yá thuhu nú'u ma da nte pa nzantho, nehe nuya ja'i'u hinda yat'a ja ra maça hnini, nixi da hñanga nú'u ya japi xa t'ofoua.

20 Go ra Zidada Jesucristo nú'a to'o bi m_unga nuya ya noya, ne bi 'ñena:

—Xi majuani ma ga ehe 'bestho.

Y nujá dí th_uadih_u ne dí eñh_u:

—Njab_u gue'a. ¡Bá ehe, ma Zidada'ihe!

21 Ma Zidadah_u ra Jesucristo da max'ah_u grí gathoh_u. Njab_u gue'a.

Ra 'Ra'yo Testamento
New Testament in Otomi, Mezquital (MX:ote:Otomi,
Mezquital)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Mezquital

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomi, Mezquital

ote

Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Mezquital

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

c6437f19-566b-5232-8b2a-5c88e5a5622b